

DARBININKAS

Vol. LXXV, Nr. 14
Balandžio - April 6, 1990

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Baltieji Rūmai, nepaisydami savo ankstyvesnių ir padarinių pareiškimų Lietuvos reikalui, paskutiniu metu, sovietų kariams užpuolus Raud. Kryžiaus liginę prisiglaudusius lietuvius pabėgėlius iš sovietų armijos ir užėmus komunistų partijos ir jos aukštesniosios mokyklos pastatus, savo pareiškimus žymiai sušvelnino, nors ir tikima privačiai daug griežčiau reagavę.

Mongolijos Aukšč. taryba krašto prezidentu išrinko užs. prekybos ministrį Punsalmaglyn Ochirbat ir nauju ministru pirmininku Sharavyn Cunnjaadorj, bet tikroji valdžia yra pasilikusi partijos vado Gombojawn Ochirbat rankose.

Salvadoro vyriausybė ir partizanų vadai susitarė pradėti taikos pasitarimus.

Sov. S-ga atšaukė savo karinius patarėjus iš Etiopijos karo veiksmų zonos.

Sov. S-gos Liaudies atstovų kongresas priėmė respublikų pasitraukimo iš Sov. S-gos įstatymą, pagal kurį atsiskyrimo turi pareikalauti ⅔ balsuotojų, paskui turi praeiti 5 m. derybų laikotarpis ir tada paskutinį žodį turės tarti Liaudies atstovų kongresas.

Rumunijos Transilvanijos provincijoje kilo riaušės tarp ten gyvenančių vengrų ir rumunų. Kol kariuomenė atstatė tvarką, 3 žmonės buvo užmušti.

Vengrijos oro linijai atsisakius dėl mahometonų grasinimų gabelti sovietų žydus į Izraelį, tą darbą toliau pažadėjo vykdyti Lenkijos vyriausybė.

Moscow News paskelbė, kad pagal KGB archyvų duomenis Katyne 15,131 Lenkijos karininkų nužudė NKVD kariai.

Pietų Afrikos prezidentas F. W. de Klerk patikino valst. sekretoriui James A. Baker, kad jo vedamas kelias į nerasinę demokratiją yra neatšaukiamas.

Estijos gyventojai į Aukšč. tarybą išrinko ⅓ nepriklausomybę remiančių kandidatų, iš 105 atstovų komunistų partija išrinko 60, bet jų dauguma pasisako už nepriklausomybę.

Hondure prisiglaudę prieš Nikaragvos vyriausybę veikią partizanai sutiko išformuoti savo dalinius ir grįžti į Nikaragvą prieš krašto prezidento inauguracijos iškilmes.

Mongolijos Aukšč. taryba formaliai panaikino komunistų partijos dominavimą.

Indija atraukė paskutinius savo kariuomenės dalinius iš Sri Lankos.

Jugoslavija pasiuntė į autonominę Kosovo provinciją daugiau policijos ir parėmė vietos policiją savo vadovybės nuolatinėm demonstracijom ir riaušėm suvaldyti. Nuo demonstracijų pradžios ten žuvo 60 žmonių.

Rytų Vokietijoje prie Fuenfeichen buvo atrasti masiniai kapai, kur po Antro pasaulinio karo NKVD žudė karo belaisvius ir nacių partijos pareigūnus.

Britanijos parlamente yra svarstomas karo meto nusikaltimų įstatymas ten gyvenantiems karo nusikaltėliams teisti.

Vengrijos parlamento rinkimus laimėjo dešinioji partija: Vengrijos Demokratinis forumas ir Laisvų demokratų susivienijimas.

LIETUVOS VYRIAUSYBĖ KREIPIASI Į PASAULĮ

Atsišaukime prašoma, kad būtų protestuojama prieš smurtą

Vilnius, kovo 22 (LIC) — Lietuvos Respublikos Aukščiausioji taryba išleido šį vakarą atsišaukimą į pasaulio valstybes, prašydama padėti prieš Sovietų Sąjungos grasinimą panaudoti karinę jėgą Lietuvoje. New Yorke tekstas buvo gautas 6.06 val. vak.

Atsišaukimas

Pasaulio tautos, vyriausybėms ir geros valios žmonėms.

Nepriklausoma Lietuvos Respublika legaliai ir taikingai egzistuoja nuo kovo 11 dienos.

Nelaimėi, bet paskutinių die-

nų metu vis daugiau ir daugiau yra įrodymų, kad kita valstybė ruošiasi panaudoti jėgą prieš Lietuvos Respubliką ir jos piliečius.

Pavojaus akivaizdoje, mes kreipiamės su viltim į pasaulio tautas, tautų valstybių vyriausybes ir į visus geros valios žmones, prašydami, kad būtų reiškiama protestai prieš galimą panaudojimą betkokios formos prievartą ir smurtą prieš pasaulio bendruomenės taikingos valstybės narę — Lietuvą ir jos piliečius.

Po šiuo atsišaukimu į pasaulį pasirašė Lietuvos Aukščiausioji Taryba.

SENATORIAI KALBĖJO TELEFONU SU VYTAUTU LANDSBERGIU

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, susitaręs su senatorium A. D'Amato ir Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininku Vytautu Landsbergiu š. m. kovo 30 d. surengė tiesioginę per garsiakalbius telefoninę konferenciją aptarti dabartinę okupuotos Lietuvos padėtį Sovietų Sąjungos vedamą grąsinimo politiką, paskelbtos Lietuvos nepriklausomybės atstatymo trukdymą ir JAV senatorių apsilankymą okupuotoje Lietuvoje ir jų

pagalbą Lietuvos vyriausybei.

Konferencija įvyko senatoriaus D'Amato raštinėje. Dalyvavo senatoriai F. Murkowski (AK), C. Mack (FL) ir kiti bei labai didelis skaičius spaudos, televizijos ir radijo atstovų.

Jonas Bobelis tarpininkavo pasikalbėjime ir pristatė vice prezidentą B. Kuzmicką, Aukščiausios Tarybos narį A. Čekuolį ir prezidentą V. Landsbergį. Jie visi padėkojo JAV senatoriams už jų pagalbą ir paramą Lietuvos laisvės byloje ir pakartojo jau anksčiau senatoriams atsiųstą kvietimą atvykti į okupuotą Lietuvą.

Buvo pasikeista nuomonėmis apie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo praktišką įvykdymą ir sutinkamas klūtis.

Sen. Murkowski ir sen. D'Amato

pareiškė, kad jie įteikė Sovietų Sąjungos ambasadai pareiškimą, kad jie nori vykdyti okupuotą Lietuvą kitą savaitę. Sen. Murkowski tuo reiklų specialiai kalbėjo su Sovietų Sąjungos ambasadoriumi. Bendrai JAV senatoriai yra nuomonės, kad yra tik laiko klausimas kada Lietuva bus pilnai laisva. Jie patarė prezidentui Landsbergiui agresyviau pradėti pasitarimus su Sovietų Sąjungos vyriausybe ir jo daromus pasiūlymus skelbti spaudoje. Po konferencijos senatoriai atsišaukė į spaudos atstovų klausimus.

(Elta)

DIDINGA DEMONSTRACIJA WASHINGTONE

Ankstyvą ir gana nešiltą kovo mėn. 27 dienos rytą rinkomės lietuvių kredito unijos Kasa patalpose, prie Kultūros Židinio ir prie M. Šalinskienės laidojimo Tours autobusų, kurie visos veš į Washingtoną, DC, demonstracijai. Nuotaika prislėgta, nes tik ką išgirdome, kad sovietų kareiviai įsiveržė į liginę, sumėrė ir sumušė ten buvusius, pasitraukusius iš Raudonosios armijos, lietuvius karius. 6-tą valandą sulipome į tris atvykusius autobusus ir palikę bemieganį New Yorką pasileidome į 250 mylių kelionę.

Aušta rytas. Danguje nesimato nei vieno debesėlio. Atrodo, kad turėsime daug saulės žadančią dieną. Tolstant nuo New Yorko pietų link, vis daugiau ir daugiau pradeda rodytis ankstyvi pavasario ženklai. Pakelėse augantieji žilvyčių medžiai darosi žalsvi, o artėjant prie Washingtono jau matosi, baltais ir ružavais žiedais, pasipuošę medeliai. Pačiame Washingtone žydi tulpės, kurių čia matosi ištiesos lysvės.

Važiuojant Maryland greitkelio "išgelbėjome" du jaunuolius. Jie į demonstracijas vyko su savo mašina. Pakelyje mašina užsidegė (ir sudegė)! Jie, iššokdami iš degančios mašinos, suspėjo pasiimti lietuvišką vėliavą. Su ja ir laukė mūsų autobusų, tikėdami, kad mes, pastebėję vėliavą, juos "išgelbėsime". Tai taip ir buvo. Palikę besmilkstančią mašiną, jau su "padegėliais", važiuovome toliau.

Pasiekus Washingtoną ir autobusam sustojus prie Sovietų ambasados, išlipę iš jų, iškėlėme savo plakatus ir išskleidė mūsų vėliavas, prisijungėme prie ten jau esančių ir anksčiau už mus atvykusių iš New Jersey, sveikinome "svetingus" ambasados rūmų šeiminius. Ambasados langai langinėmis uždaryti. Tik (nukelta į 2 psl.)

Lietuvių demonstracijos prie Baltųjų Rūmų Washingtono kovo 27 d. antradienį. Nuotr. V. Maželio

ĮVYKIAI LIETUVOJE

— Kaune, Karo Muziejaus sodelyje, vasario 16 atidengtas Lietuvos Šaulių sąjungos įkūrėjo Vlodo Pūtvio-Putvinskio biustas.

— Lietuvos Skautų sąjungos Vilniaus krašto pirmoji konferencija, kuriai pirmininkavo Žilvinas Skairys, įvyko vasario 17. Prof. Aloyzas Sakalas sutiko būti Lietuvos Skautų Sąjungos šefu.

— Panevėžio centrinėje bibliotekoje atidaryta buvusių po grindinių knygų paroda.

— "The Lithuanian Review" — tai naujas laikraštis anglų kalba, pridedamas prie *Gimtojo Krašto*. Darbininko redakciją jau pasiekė du numeriai. Vyriausioji redaktorė Carla Gruodis, pavaduotojai — Darius Čuplinskas ir Edwardas Tuskenis. Tiražas — 50.000.

— Vilniuje, Etnografijos muziejuje atidaryta pirmoji bendra

šio muziejaus ir Lituanistikos tyrimo ir studijų centro Chicagoje paroda, skirta vasario 16 akto signatarui Aleksandriui Stulginskiui, jo 105-osioms gimimo metinėms. Parodoje — asmeniniai daiktai, dokumentai, laiškai. Parodos atidaryme dalyvavo ir šio centro pirmininkas Jonas Račkuskas.

— Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos Prezidiumas nutarė *Valstybės žinių* laikraštį pertvarkyti į dienraštį.

— "Lietuva — Baltijai", tai prieš kelis mėnesius įsteigta Klaipėdoje komisija ir fondas, kurie rūpinasi švaria Baltija, tinkama gyventi, ilsėtis ir žvejoti. Komisijos pirmininkas Algirdas Vaitiekūnas sako, kad Kuršių marios ir jūra "serga", joms reikalinga skubi pagalba. Fondas stengiasi palaikyti ryšius su

Nijolė Sadūnaitė New Yorke Kultūros Židinio scenoje. Nuotr. Vyt. Maželio

VLIKAS KVICIA IŠEIVIJĄ TALKON

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas valdybos posėdyje 1990 kovo 17, 18 Washington, DC, apsvaustęs Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo paskelbimą ir paskutinius įvykius Lietuvoje liečiančius praktišką Lietuvos Nepriklausomybės įgyveninimą, skelbia:

"Demokratinės Lietuvos Atstatymo Fondo" įkūrimą ir skiria šio fondo pradinei veiklai penkis šimtus tūkstančių (pusę milijono) dolerių.

Šis žingsnis yra išimtinis. Jo pareikalavo išimtinai padėtis Lietuvoje. Sovietų Sąjunga ir vėl parodė savo tikrąjį veidą. Pripažinusi, kad Molotovo - Rib-

entropo sanderis buvo neteisėtas ir negalėdama paneigti tiesos, kad Lietuva niekad į Sovietų Sąjungą neįstojo, ji tęsia Lietuvos okupaciją, sulaužydama tarptautines sutartis, visuotinai priimtus tarptautinės teisės principus, Helsinkio susitarimus, ir eilinio žmoniškumo dėsnius. Maža to, paskutinėmis dienomis Lietuvos rytų kaimynas ir okupantas ėmėsi eilės teroro veiksmų kaip tai grąsinimas karine jėga ir jos faktinis panaudojimas, terorizavimas Lietuvos jaunuolių atsiskaitusių prievartinės karinės prievolės ir aktyjos nukreiptos prieš teisėtos Lietuvos vyriausybę.

Nežiūrint tai, Lietuvos gyventojai išlaiko pasigėrėtiną rimtį ir ryžtą Lietuvos laisvės neatsisakyti. Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis ir kiti Aukščiausios Tarybos bei naujai sudaromos vyriausybės nariai rodo nepaprastą asmeninę drąsą, išmintį ir santūrumą bet taip pat šaukia pagalbą.

Deja, Vakarų demokratijos įskaitant ir Jungtines Amerikos Valstijas, į pagalbą neskuba, kad neužrūstint visagaliu pasiskelbusio vado.

Nenustojam vilties, kad talkins demokratijos ir Lietuvos draugai kitataučiai, bet tuo tarpu ir nedelsiant į pagalbą šauksmą privalome atsiliepti mes, išeivijos lietuviai. Lėšos yra viena svarbiausių pagalbos formų. VLİKas yra pavadęs Tautos Fondui šią finansinę pagalbą organizuoti ir tvarkyti. Mes žinome šio pavidimo svarbą ir ėmėmės šio uždavinio žinodami, kad Tautos Fondo nariai jam pritar. Tautos Fondo narių sutelktom lėšom šį fondą pradėjom. Ačiū už tai. Mes tęsime šį uždavinį su viltimi, kad visi lietuviai, nežiūrint kokiai organizacijai jie priklausytų supras šio uždavinio svarbą.

Mes jaudinamės dėl Lietuvą užpuolusių naujų pavojų ir rūpinamės mūsų brolių ir seserų likimu. Tai suprantama ir gražu. Atėjo tačiau laikas rimtai pagalvoti, prisimenant prezidento J. Kennedy žodžius, rimtai pagalvoti ką mūsų kiekvienas Lietuvai galime duoti.

Savo auką siūskime Tautos Fondo (Lithuanian National Foundation) vardu, P. O. Box 21073, Woodhaven, NY 11421. Su dėkingumu,

Juozas Giedraitis,
Tautos Fondo Valdybos
pirmininkas
Jurgis Valaitis,
Tautos Fondo Tarybos
pirmininkas
(Elta)

žymiausias pasaulio ekologais, skelbiant jų darbus, pasisakyti ir patarimus.

— Lietuvos Mokslų Akademijos prezidiumas nutarė įsteigti keturioliką institutą. Steigiamas institutas yra Teorinės fizikos ir astronomijos institutas. Jo laikinuoju direktoriumi skiriamas prof. Zenonas Rudzikas.

— Kaune dr. Algis Paulius atliko traumatologines operacijas — šešioms ligoniams įstatė dirbtinius klubo sąnarius. Jis atsivežė ir sąnarių protezų. Ligoniams jie įstatyti nemokamai. Užsienio lietuviams medikai remia Lietuvos mediciną brangia aparatūra ir medikamentais.

— Ažuoliukas, vaikų choras iš Lietuvos, vadovaujamas Vytauto Miškinio, praėjusiais metais laimėjo Grand Prix International Nantes festivalyje, vasario 13 Paryžiuje St. Augustin bažnyčioje davė vienintelį koncertą, kuris kritikų labai gerai įvertintas.

Savaitės įvykiai

Popiežius Jonas Paulius II savo kalboje kovo 25 pirmą kartą minėdamas įvykius Lietuvoje pareiškė pageidavimą, kad Lietuvos nepriklausomybės klausimas būtų išspręstas teisingai ir taikiai.

Skrajojantieji armėnų būriai nušovė 7 azerus ir padegė kelius namus trijuose kaimuose vakarišiam Azerbaidžane. Nuo sausio pradžios ten žuvo 197 žmonės.

Estijos komunistų partija didelę balsų daugumą nutarė atsisukti nuo Maskvos, bet nutarimo vykdymą atidėjo 6 mėn.

Bulgarijos vyriausybės komisija paskelbė, kad krašte 1950-1960 m. veikė 50 koncentracijos stovyklų, kur žmonės buvo ne tik kalinami, bet ir žudomi.

JAV ir Japonija susitarė bendradarbiauti tyrinėjimuose pov. laivų suradimo technologijos srityje, raketom efektyvesnių variklių išradimo srityje ir taikinius iškančių sviedinių srityje.

Lietuvos vyriausybė, siekdama apsaugoti nuo galimų netikėtumų, įsakė vietos policijai be šaunamųjų ginklų saugoti vyriausybės ir susižinojimo įstaigų pastatus.

Sov. S-ga įsakė visiem užsienio žurnalistam ir turistam, pasibaigus jų leidimų galiojimui, išvykti iš Lietuvos.

Pagal Sov. S-gos gynybos ministerio Jazov pareiškimą per rudeninį naujokų šaukimą 66,500 jaunuolių vengė šaukimui paklusti.

Sov. Gruzijos respublika Aukšč. tarybos rinkimus atidėjo iki spalio ar lapkričio mėn., kad ir kitos partijos galėtų pasiruošti rinkimams.

Albanija pradėjo vykdyti demokratines reformas, leidama, iš tą pačią rinkiminių vietų kandidatuoti keliems asmenim ir viešus debatus.

Brazilijos prezidento griežtos priemonės infliacijai pažaboti pradėjo duoti vaisių: kainos juodojo ir viešojo prekyboje pradėjo kristi.

Vakarų Vokietijos prokuroras apkaltino Imhausen Chemie, A. G. savininką Juergen Mippenstiel-Imhausen pastatydinus Libijai cheminę fabriką, galintį gaminti cheminius ginklus.

VLIKO valdyba posėdžiauja 1990 kovo 17 d. VLIKO būstinėje Washington. Valdyba dalyvavo pilname sąstate, taip pat atsilankė keletas svečių. Iš k. sėdi: A. Regis, dr. D. Krivickas, S. Lozoraitis — Lietuvos atstovas Washington, dr. K. Bobelis — VLIKO pirmininkas, B. Bielskus, stovi: A. Budreckis, V. Bražėnas, J. Vitėnas, dr. L. Kriaučiūnas, R. Sakienė, P. Narutis, J. Giedraitis — Tautos Fondo valdybos pirm., dr. E. Armanienė, dr. J. Stiklorius, V. Jokūbaitis, J. Čikotienė, J. Valaitis. Nuotr. J. Bobelio

ĮVYKIAMS SLENKANT

Ryšium su paskutinių kelių savaitių įvykiais Lietuvoje — Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas palaikė nuolatinius ryšius su Sąjūdžio, Lietuvių Demokratų Partijos, Laisvės Lygos ir Helsinkio Grupės vadovais.

Buvo dedamos pastangos, kad visi lietuviai vieningai dalyvautų rinkimuose ir padėtų tautiniai susipratusiems kandidatams siekiantiems Lietuvos nepriklausomybės, būti išrinktiems į Aukščiausią Tarybą.

Taip pat buvo informuojama užsienio spauda, radijas ir televizija apie įvykius Lietuvoje. Vykstantiems į okupuotą Lietuvą, JAV Kongreso atstovams buvo suteikta informacinė medžiaga ir adresai okupuotos Lietuvos veikėjų, su kuriais jiems buvo siūloma susitikti.

K. Motieka painformavo, kad jį kreipėsi kongresmenas Cox su kuriuo jis vyko net į Kauną ir suteikė jam naudingos informacijos. A. Čekuolis kalbėjo su Vliko pirmininku ir pasiūlė keletą naudingų patarimų dėl sovietų

Jugoslavijoje pagal Sov. S-gos pavyzdį pradėdama menkinti buv. prezidento Tito sukurtas įvaizdis: beveik kasdien spauda iškelia jo melus, garbės ir turtų troškimą ir kitas neigiamas savybes.

Iš kaž kur staiga pasklido gandas, kad Vytautas Landsbergis tapo suareštuotas. Nusiminėme ir nuliūdome, bet bandėme raminti save, kad gal tai netiesa (tikrumoje taip ir buvo). Vėl sulipome į autobusus ir važiuojame prie Capitoliaus, Vaizdas neužmirštamas! Capitoliaus laiptuose ir jo žemumoje demonstrantai su plakatais ir daugybe vėliavų, kurių tarpe matėsi ir pora estiškių. Čia senatorius Alfonso D'Amato kalbėdamas pasakė: "If the United States backs down now, we will betray our heritage", o senatorius Jesse Helms lietuviškai ištars "Tegyvuoja laisva Lietuva", pridūrė, kad "...brutal and bloody action prove that you can always trust

Sąjungos pretenzijų Lietuvai. Jis taip pat pabrėžė, kad jokių tautinių mažumų problemų nėra, o tik pro-Maskviškai nusiteikę "Jedinstvo" ir komunistų atstovai bando kelti nerimą šiuo klausimu. Pagal A. Čekuolį, net 8 ar 10% kitų tautybių asmenys remia Lietuvos nepriklausomybę. Kaip pavyzdį paminėjo pro-Maskviškos-Komunistų Partijos vadovo Šved kandidatūrą į Lietuvos Aukščiausią Tarybą. Jis kandidavo rajone, kur daugiau kaip pusė gyventojų buvo rusų, lenkų ir gudų kilmės, bet jis nepajėgė laimėti. Laimėjo lietuvaite solistė Ambrozaitytė didelė persvara.

1990 m. kovo 11 d. Lietuvos Aukščiausią Tarybą paskelbus 124 balsais prieš 0, — Lietuvos nepriklausomybės atstatymą Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas išleido atsišaukimą ir sveikinimus į tautą, kurie buvo perduoti per Amerikos Balsą ir

DIDINGA DEMONSTRACIJA WASHINGTONE

(atkelta iš 1 psl.)

vienas kiek pravertas pro kurį, mūsų rytmetinį "sveikinimą" jiems kas nors filmavo.

Būnant Washingtone būtų nepatogu, kad nepasveikintum ir Baltųjų Rūmų šeiminių. Vaikštinėdami prie tų rūmų ir garsiai, įvairiai skanduodami, nešiojome plakatus su užrašais: "Lithuania is a Captive Nation", "Help Lithuania", "Lithuania needs US Recognition", "Braccolli — No. — Lithuania — Yes", "Laisvė Lietuvai" ir daugelį kitų, tikėdami pažadinti rūmų šeiminių, kad jis paskubėtų mums į talką. Praeinantieji mus sveikino ir vadino Brave Lithuanians! Pravažiuojantieji mojomums ir pirštais rodė V (Victory)!

Iš kaž kur staiga pasklido gandas, kad Vytautas Landsbergis tapo suareštuotas. Nusiminėme ir nuliūdome, bet bandėme raminti save, kad gal tai netiesa (tikrumoje taip ir buvo). Vėl sulipome į autobusus ir važiuojame prie Capitoliaus, Vaizdas neužmirštamas! Capitoliaus laiptuose ir jo žemumoje demonstrantai su plakatais ir daugybe vėliavų, kurių tarpe matėsi ir pora estiškių. Čia senatorius Alfonso D'Amato kalbėdamas pasakė: "If the United States backs down now, we will betray our heritage", o senatorius Jesse Helms lietuviškai ištars "Tegyvuoja laisva Lietuva", pridūrė, kad "...brutal and bloody action prove that you can always trust

laisvos Europos radijo programos, o taip pat per faxą ir per rankas pasiūsti į Lietuvą.

Tą pačią dieną VLIKO pirmininkas turėjo pasikalbėjimą su naujai išrinktu Aukščiausios Tarybos pirmininku V. Landsbergiu ir Prezidiumo nariu K. Motieka.

V. Landsbergiui ir K. Motiekai taip pat buvo perduotas JAV pareiškimas. Sutarta išplėsti artimą bendradarbiavimą.

1990 m. kovo 3 d. dr. Bobelis turėjo pasimatymą su Veteranų administracijos sekretorium H. Dervinskiu apie įvykius Lietuvoje ir galimybes gauti konkretesnę JAV pagalbą Lietuvai. L. K. Demokratų Partijos pirmininkas E. Klumbys ir L. K. Demokratų Sąjungos pirmininkas V. Petkus, kartu su VLIKO įgaliotiniu Europoje inžinierium A. Venskum dalyvavo vidurinės Europos Krikščionių Demokratų suvažiavime Budapešte. (Elta)

a communist to be a communist".

Taip pat atsilankė ir trumpas kalbas pasakė 6 kongresmanai. Ragino nenusileisti, spausti senatorius, kongresmanus ir visus kitus politikierius, reikalaujant, kad JAV pripažintų Lietuvos vyriausybę, nes dabar yra atėjęs pats aukščiausias laikas.

Vienas iš kongresmanų sakė, kad "...jeigu dabar Lietuvos laisvės šauksmas nebus išgirstas, tai ir Amerikos rankos bus kruvinos"! Už gražias ir padrašinančias senatorių ir kongresmanų kalbas jiems gausiai šaukėme "ačiū, ačiū, ačiū..." Teko apgalvoti, kad "bullhorn" neveikiant, ne visi tas saunias kalbas galėjo girdėti.

Pagiedojus Lietuvos himną ir dar pora patriotiškų dainų, pasiskirstė į būrelius, lankėme N. Y. kongresmanus. Ten pareiškėme savo pageidavimus ir palikome peticijas, prašant paremti Lietuvą jai siekiant pilnos laisvės ir nepriklausomybės.

Ši demonstracija susilaukė nepaprasto TV filmuotojų, reporterių ir fotografų dėmesio, kurių buvo labai daug.

5:30 val. vak., jau sulipus į autobusus, grįžimui į namus, oficialiai buvo pranešta, kad Vyt. Landsbergio areštavimas buvo tik gandai. Pralinksėjome! Pralinksėjome taip, kad autobuse (kuriame ir aš važiuoju) dainos mėgėjai bandė ir dainą užtraukti.

p. palys

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisiškai reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pletūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Čarona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilius, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys 217 - 25 54th Ave. Bayside, N.Y. 11364, Tel. 718 - 229 - 9134 arba 718 - 428 - 4552.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejais, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos Atsiminimai", pirmadieniais nuo 8 iki 9 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programos, vedamos anglų kalba iš tos pačios stoties, taip pat pirmadieniais girdimos nuo 7:30 iki 8 v.v. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

Remkime

TAUTOS FONDA

ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvą pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės lždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukas siųsti adresu:

Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ. PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga, populiariame paplūdyje Deerfield Beach, Fla., Amerikiečių visuomenei suorganizuotos demonstracijos už Lietuvą. Atsilankė Deerfield Beach miesto burmistro pavaduotojas (kairėje laiko lietuvišką vėliavą) ir miesto tarybos narys. Organizatorė Prunskytė-Collman sako ugningą kalbą. Atsilankė apie 60 lietuvių moterų su tautiniais drabužiais. Nuotr. J. Garlos

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Dar padėkime Lietuvai

Praeita savaitė buvo labai įtempta. Lietuva buvo viso pasaulio dėmesy. Apie ją rašė laikraščiai pirmuose puslapiuose, televizija skyrė daug laiko.

Šiurpūs buvo vaizdai iš Lietuvos. Sovietų tankai važiuoja, važiuoja sunkvežimiai, traukia kariuomenę. Sovietų Sąjunga ir ypač jos prezidentas Gorbačiovas užsirūstino ant Lietuvos, kaip ji drįsta pasiskelbti nepriklausoma. Ji turi likti sąjungoje ir vergauti.

Gorbačiovas liepė atšaukti balsavimus, kurie paskelbė Nepriklausomybės atstatymą. O tai yra neįmanoma. Niekas neturi tokio mandato.

Sekmadienį sovietai traukiniais vežė tankus, kariuomenę. Vėl gąsdino naujais reikalavimais, bet parlamentas aiškiai pasakė: atšaukti negalime. Turime eiti pirmyn. Pirmadienį, balandžio 2, parlamentas išsiuntė delegaciją į Maskvą pasikalbėti su prezidentu Gorbačiovu.

Visą įtampą sudarė, kad Amerikos prezidentas išsigando situacijos. Jis neparėmė laisvės principo, o parėmė prekybą, biznį. Visa spauda, televizija remia Lietuvos laisvės apsisprendimą, o Amerikos valdžia ir kitų valstybių valdžios laukia, kas bus. Jei nors vienas pripažintų Lietuvą, tuoj išdrįstų ir kiti. Dabar visi tyli ir laukia, ką Amerika sakys, o Amerika nori išlaikyti Gorbačiovo valdžioje, kad toliau eitų derybos apie kariuomenės sumažinimą, apie grūdų prekybą ir kita.

Žinant, kad Sovietai yra sukti ir moka politikuoti, visko gali būti, kad ir šiuo atveju apgaus Ameriką. Kiek kartų jau taip buvo, o Amerika vis patikėjo ir vis buvo apgauta.

Nervų karas ir šaltasis karas

dar bus tęsiami ir toliau. Dabar labai svarbu, kad būtume judrūs, vieningi, skubiai reaguotume į visus iškilusius reikalus.

Visuomenė pasigenda direktorių iš didžiųjų mūsų organizacijų. Jos turėtų organizuoti dar didesnius mitingus, laišku rašymą, spausti senatą, kongresmanus. Dabar viskas vyksta spontaniškai vietovėse. Kuriasi komitetai, pasivadinę "Už laisvą Lietuvą".

Kaip ten bebūtų, kurkime, ką tik galime, budėkime dieną ir naktį. Svarbiausias mūsų ginklas dabar lieka rašymas senatoriams, kongresmenams. Tegu užplūsta mūsų laišku. Priminkim, kad jėg negirdėta, kad taip išduodami nekalti žmonės, mušami, spardomi. O gal bus ir dar blogiau.

Atvežė tuščius vagonus į Vilnių. Ir gąsdina žmones. Gal vėl prasidės vežimai į Sibirą.

Tauta kaip niekada yra vieninga ir tvirta, labai stipri moraliai. Jeigu tik pamėgins vežti, tai pats dabartinis sovietinis režimas neatlaikys situacijos. Jį užplūstų visas pasaulis, visi atsukę nugaras, nutraukę prekybos ryšius su Sov. Sąjunga.

Skambinkime savo senatoriam, kongreso atstovam ir prašykime skubios pagalbos, tegu jie spaudžia prezidentą, kad jis įsijungtų į kovą už Lietuvą! Prezidento vienas žodis daug padėtų.

Sekime žinias per radiją, televiziją ir kitais būdais, informuokime vienas kitą, išjudinkime visas organizacijas!

Gražu, kad į darbą įsijungia jaunimas. Visose demonstracijose jo buvo gausu. Jie aktyviai jungiasi į laišku rašymą, telegramų siuntimą. Įvykiai Lietuvoje teigiamai paveikė jaunimą, ir jis

Kasmet rengiame iškilmingą vasario 16-osios minėjimą, dėdami pastangas kaip galima iškilmingiau ir Lietuvai naudingiau tą brangią šventę atšvęsti. Beveik visose lietuvių kolonijose buvo stengiamasi kalbėtojais kviešti Amerikos politikierius, kuriuos visada pasitikdavome su ovacijomis, vaišėmis, jėms žadėdami ir savo balsus. Atvykdamo jie su savo sekretorių paruoštomis kalbomis, išmokdavo net pasiveikinti lietuviškai, tuo sukeldami nepaprastą publikos pasigėrėjimą ir plojimus. Savo kalbose jie minėjo svarbiuosius Lietuvos istorijos įvykius ir, baigdami, žadėjo palaikyti Lietuvos laisvės siekimus. Kur jie dabar?

Jau net ir didžioji Amerikos spauda viešai skelbia, kad Baltijos tautų klausimas Amerikos vyriausybei esąs "opus" ir jokių pareiškimų jų klausimu negalima viešai išgauti iš vyriausybės atstovų. Daug kartų Clevelande kalbėjo kongreso atstovai ir senatoriai, savo kalbas užbaigdami Lietuvos nepriklausomybės pažadais. Dabar jie tyli. Bet kaip tik jie gali Baltijos kraštų klausimą įtraukti į savo darbotvarkę,

atėjo į veiklą, nešdamas jaunatvišką judėjimą ir entuziazmą.

Renkime maldos, atgailos dienas, kad nuskaidrėję dar labiau padėtume Lietuvai.

Ji dabar eina labai sunkiu keliu į laisvę. Jai graso tankai, deportacijos ir kiti vargai. Bet ji nuagalės vargus, tik mes visi padėkime!

KUR DINGO PAŽADAI?

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Ji svarstyti ir iš prezidento reikalauti to, ką per eilę metų mums žadėjo. Jie yra balsuotojų atstovai ir jų reikalavimų vykdytojai. Deja, praėjus balsavimui likome užmiršty...

Š. m. vasario 18 dieną Clevelando Dievo Motinos parapijos auditorijoje įvyko Vasario 16-osios minėjimas, kuris tiek savo turiniu, tiek kalbėtojų parinkimu skyrėsi iš iki šiol rengtų minėjimų. Lietuvių kalbėtoju buvo pakviestas prieš beveik metus pastoviam gyvenimui atvykęs Lietuvos partizanas Povilas Pečiulaitis, gyvas Lietuvos už teisę kovų liudininkas ir dalyvis. Jo neilga, rūpestingai paruošta kalba nušvietė mūsų tėvynės Golgotos metus.

Mening programos dalį atliko Čiurlionio ansamblis, kuriam nuo pereinamųjų metų spalio mėnesio vadovauja gabus, energingas ir visų labai pamėgtas Gediminas Purlys, Klaipėdos konservatorijos profesorius ir chorų dirigentas. Jiedu minėjime atnešė tikrą Lietuvos dvasią tiek savo buvimu, tiek programos turiniu. Čiurlionio ansamblis pirmą kartą pasirodė viešumoje su savo nauju dirigentu, dainuodamas naują gerai paruoštą repertuarą. Clevelando publika paprastai yra gan santūri ir kritiška, todėl au dringos ovacijos išreikalavusios

pražęsti programą dar dviem dainom, yra gyvas įrodymas, kad Čiurlionio ansamblis yra pajėgus dainos vienetas.

Antruoju kalbėtoju buvo pakviestas William J.H. Hough III, kurio puikiai paruoštos paskaitos pagrindinė tema buvo tarptautinės teisės plotmėje sovietinė Baltijos kraštų okupacija, kaip brutalus pažeidimas tautinių ir valstybinių teisių ir, tuo remiantis jų nepriklausomybės atstatymas privalo būti neabejotinas artimos ateities įvykis. Kalbėtojas yra tarptautinės teisės žinovas, kuris specializuojasi Baltijos kraštų teisinėje padėtyje, jų laisvės kovą entuziastingai remia ir tuo klausimu liudijo senate. Jo išsamūs moksliniai raštai detaliam argumentuoja Sovietų Sąjungos tarptautinių teisių pažeidimą, cituodamas tarptautines sutartis ir teisės parafratus. Jis atmeta visus argumentus, kuriais remiantis yra tvirtinama, kad Baltijos valstybės negalėtų nei ekonomiškai, nei politiškai egzistuoti laisvėje. Kalbėtojas priminė, kad po Pirmojo Pasaulinio karo atsikūrusios valstybės ne tik sugebėjo egzistuoti bet savo ekonominiams laimėjimais galėjo konkuruoti su Danija ir Olandija.

Jo kalba buvo dar ir tuo įdomi ir skambėjo įtikinančiai, nes jis lankėsi Lietuvoje ir iš arti stebėjo jau matomus pasikeitimus,

Demonstracijos Washingtono kovo 27. Minia žygiuoja nuo Sovietų pasiuntinybės į Baltuosius Rūmus. Nuotr. V. Maželis

išvardindamas gatvių ir miestų atlietuvinčius ar "nusovietintus" pavadinimus. Wm. Hough taip pat pabrėžė, kad Baltijos valstybių laisvės reikalavimą gyvu ir aktuali išlaikė Amerikos ir kituose laisvojo pasaulio kraštuose gyvenę lietuviai.

Jei renginiai dažnai susilaukia kritikos, kaip per ilgos kalbos ar perkrauta programa, tai šis minėjimas skiriasi iš ankstesniųjų tiek savo programos atlikėjais, tiek jos sukeltomis nuotakomis. Wm. J.H. Hough III asmenyje mes turime autoritetingą advokatą ir užtarėją, kuris nuoširdžiai sielojasi Lietuvos laisvės problema ir konkrečiai dalyvauja tos problemos sprendimo procese. Pečiulaičio ir Purlio asmenys mūsų širdyse palietė jautrią stygą: jie atstovavo gyvai, kovojančiai ir mūsų pagalbos laukiančiai Lietuvai.

Minėjimą kasmet Clevelande rengia ALT-os skyrius ir LB apylinkė. Rengėjams tenka padėka tiek už kalbėtojų parinkimą tiek už Čiurlionio ansambliui sudarytą progą debiutuoti.

— Jaunųjų dailininkų paroda įvyks Chicago Čiurlionio galerijoje balandžio 20-29. Nori dalyvauti turi kreiptis į Čiurlionio galerijos kuratorę Birutę Šontaitę adresu: 720 Gordon Terrace, apt. 9 K, Chicago, Ill. 60613. Telef. 312 348 - 8092. Kviečiami visi jaunieji dailininkai — studentai ir neseniai baigusieji meno studijas atsiliepti ir šioje parodoje dalyvauti. Parodos reikalais galima kreiptis į Čiurlionio galerijos direktorių Algį Janušą, telef. 708 - 839 - 1840.

— Aušros Vartų lietuvių parapijoje Montrealyje 1989 metais buvo 12 krikštų, 9 vedybos, 32 laidotuvės.

— Lietuvos vyčių Fondas paskelbė organizacijos nariams konkursą. Rašinio tema: "Kaip Lietuvos vyčiai turėtų paruošti savo narius, teikiant pagalbą Lietuvai". Skiriamos trys premijos, kurias finansuoja prel. dr. Juozas Prunskis. Rašiniai turi būti įteikti iki birželio 15. Vertinimo komisiją sudaro: Thomas Bruzga, Aldona Ryan, Loretta Stukas, Stephen Walinsky. Laimėtojai bus paskelbti 77 metinio seimo metu liepos 27 Pittsburghe. Smulkesnes informacijas apie šį konkursą yra gavusios visos Lietuvos vyčių kuopos.

PAULIUS GALAUNĖ

Lietuvos dailės puoselėtojas,
meno istorikas,
muziejininkas, grafikas.

Jo gimimo 100 metų 10
sukaktį prisimenant —

PAULIUS JURKUS

Tai buvo pasaulinio meno centras. Abu tuoj įsitraukė į studijas. Adelė Galaunienė mokėsi dainavimo pas garsią dainininkę Feliją Litvin. Ji buvo rusų kilmės dainininkė, dramatinis sopranas, dainavusi visuose garsiausiuose pasaulio operos teatruose.

Gi P. Galaunė pirmąsias apsilankė pas Lietuvos atstovą Prancūzijoje poetą Oskarą Milašų, kuris savo noru buvo atėjęs tarnauti Lietuvai.

Poetas Oskaras Milašius, Lietuvos atstovas Prancūzijoje, P. Galaunėi patarė lankyti Luvro mokyklą, kurią jis pats buvo baigęs. P. Galaunė ir įstojo į tą mokyklą. Ten klausė muziejininkystės, meno istorijos, filosofijos paskaitų, bet daugiausia jis sužinojo lankydamas muziejus. O. Milašius jam buvo išrūpinęs

leidimą nemokamai lankyti visus muziejus. Sudarė sąlygas aplankyti ir muziejų fondus, jų įrengimus ir susipažinti su tvarka.

Lanko Paryžiaus antikvarus

Šalia muziejų lankymo Galaunė daug laiko skyrė antikvarams ir mažom knygų krautuvėlėm, kurių daugybė yra prie Senos upės krantų.

Antikvaruose ir krautuvėlėse galėjai surasti Lietuvai brangių ir reikalingų knygų, žemėlapių, paveikslų. Kitiems tie daiktai buvo labai menkos vertės, bet besikuriančioms muziejams Lietuvoje ir besikuriančiai meno mokyklai tai buvo labai naudinga.

Viename antikvariate jis rado dail. Prano Smuglevičiaus piešinį. Jis buvo pasirašęs lenkiš-

kai — F. Smugiewicz. Gi šis dailininkas buvo Vilniaus meno mokyklos pirmasis tapybos profesorius, sukūręs Vilniaus akvareles. Paryžiuje šis dailininkas nesilankė, kas nors per rankas jo paveikslą gavo ir čia pardavė už mažą kainą. Ir P. Galaunė už mažą kainą nupirko besikuriančiai Čiurlionio galerijai. Šis piešinys ir dabar yra saugomas M. K. Čiurlionio dailės muziejuje Kaune.

Antikvaruose rado ir senoviškų paveikslų iš Lietuvos istorijos, ir buvusių Vilniaus universiteto profesorų veikalų. Taip P. Galaunė surinko apie 40 vertingų eksponatų Lietuvai.

Iš Lietuvos jis gaudavo laišku iš savo draugų, iš Archeologijos komisijos. Žinojo visa, kas dedasi Kaune ir visoje Lietuvoje. Dailininkas Adomas Galdikas buvo jo vienas iš artimesnių draugų. Jis jam rašydavo ugningus laiškus, skųsdavosi, kad nėra laiko tapybai, reikia užsiimti pedagogika ir kitais darbais. A. Galdikas toks išliko visą amžių. Ir gyvendamas New Yorke, skundėsi tuo pačiu, kad trūksta laiko tapybai, nors visą gyvenimą tapė.

Kuriama M. K. Čiurlionio galerija

P. Galaunė stipendiją buvo

gavęs pusei metų. Dar ją pražęsti kurį laiką, bet paskui skubiai kvietė į Kauną. Valstybė paskyrė 200,000 litų Čiurlionio galerijos statybai. Švietimo ministerija kovo mėnesį jį iškviė iš Paryžiaus ir paskyrė Čiurlionio galerijos direktoriumi vietoj Sklėriaus.

P. Galaunė grįžo į Kauną. Organizuojamos M. K. Čiurlionio galerijos pirmasis direktorius buvo dailininkas Ignas Šlapelis, lėtas žmogus, linkęs į mokslą, ne į veiklą. Jį pakeitė dail. Kajetonas Sklėrius, bet ir šiam trūko muziejinio praktikos, nes viską reikėjo organizuoti iš pradžių, reikėjo pasirūpinti ir M. K. Čiurlionio paveikslais, kurie buvo sukrauti sandėlyje.

1924 kovo 13 posėdyje K. Sklėrius atsistatydino iš direktoriaus pareigų. Nuo kovo 15 direktoriumi buvo paskirtas iš Paryžiaus grįžęs P. Galaunė.

M. K. Čiurlionio galerijos direktorius

Naujasis direktorius tuoj energingai ėmėsi darbo. Pirmąsias reikėjo pasirūpinti patalpomis, kur įkurti tą M. K. Čiurlionio galeriją. Švietimo ministerija buvo pažadėjusi prie Meno mokyklos pastatyti atskirą fligelį ir ten laikinai įkurti M. K. Čiurlionio galeriją.

1924 birželio 28 Švietimo ministerija patvirtino architekto V. Dubeneckio parengtą laikinosios Čiurlionio galerijos projektą. Tą pačią dieną buvo įsteigtas statybos komitetas: pirmininkas P. Galaunė, nariai: meno mokyklos direktorius J. Vienožinskis, statybos darbų vadovas V. Dubeneckis ir Valstybės kontrolės atstovas E. Valeika.

Liepos 25 pradėti statybos darbai. Pradėta sprogdinti vienas fortas Ažuolų kalne buvusios rusų tvirtovės, vadinamos IX baterijos. Iš gautų plytų ir buvo pradėti statyti M. K. Čiurlionio galerijos laikinieji rūmai. P. Galaunė norėjo rūmus pastatyti per metus, kad 1925 metais rugsėjo 22 būtų galima švęsti M. K. Čiurlionio 50-ties metų gimimo jubiliejų ir surengti jo darbų parodą.

M. K. Čiurlionio paveikslų restauracija

Be statybos galerijos direktoriui rūpėjo sutvarkyti M. K. Čiurlionio paveikslus. Jie buvo daug kartų vežioti, ilgus metus laikyti be tinkamos priežiūros, todėl ir buvo labai nukentėję.

Tą kolekciją sudarė iš S. Čiurlionienės-Kymantaitės įsigyti darbai. 1920 vasario 27 Švietimo ministerija už 183 dailininko darbus (148 paveikslus tapytus

(Bus daugiau)

Ryšium su pasklidusiais gaudais, kad Stasys Lozoraitis, Lietuvos atstovas Washingtono ir prie Šv. Sosto, kažkur Europoje buvo suimtas, pranešama, kad tos žinios yra absoliučiai nepagrįstos. St. Lozoraitis Washingtono, Lietuvos pasiuntinybėje, balandžio 3 sušaukė spaudos konferenciją.

Kun. Povilas Čiučkis, Svedasų altaris, mirė vasario 16. Truputį vėliau šiais metais būtų šventės dvigubą sukaktį — 75 metų amžius ir 50 metų kunigystės. Altaristo pareigas Svedasuose velionis ėjo paskutiniuosius penkerius metus.

Mėnesinio žurnalas "Laiškai Lietuviams" metinė vakariėnė įvyks balandžio 22 Chicagoje, Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

Lietuvių opera šiemet lietuvius klausytojus supažindins su opera *Meilės elektras* Morton aukštesniosios mokyklos salėje, Cicero, Ill., balandžio 28 ir gegužės 5.

R. Požerskio fotografijų knygos *Atleidai — Lithuanian Pilgrimages* sutiktuvės Chicagoje bus balandžio 6 Jaunimo Centro kavinėje. Apie knygą kalbės rašytojas Česlovas Grincevičius, o meninėje dalyje savo sukurtus filmus rodyt Arvydas Reneckis. Vakarone rengia Budrio vardo Lietuvių Foto archyvas.

Susivienijimas Lietuvių Argentinoje išsirikio naują valdybą: pirm. J. R. Stalioraitis, vicepirm. A. Mikučionis, išd. R. Bielinis, išd. pad. R. Bakaitis, sekr. A. Mikučionytė, sekr. pad. A. Stalioraitis, nariai — R. Deveikis, A. Verbickas, J. Shaffer, M. Vogl, I. A. Stukas ir R. Veckelis.

Solistas Arnoldas Voketaitis vasario 12, 14, 17 ir 20 dienomis Miami operoje dainavo pagrindinę Don Basilio rolę.

Australijos lietuviams gavėnės rekolekcijoms vadovavo svečias iš Lietuvos — Svedasų parapijos klebonas kun. Vladas Rabašauskas. Adelaidės lietuviams jos įvyko sausio 26 - 28, Melbourne lietuviams — vasario 3 - 4, Canberros lietuviams — vasario 7, Sydnejaus lietuviams — vasario 10 - 11.

Patikslinimas. A. a. Juozo Audėno knygoje LIETUVOS VALSTIEČIAI — LAUDININKAI išleistoje 1986 m. ant 153 puslapio nuotrauka nėra Zigmo Toliušio kaip parašyta. Nuotrauka, iš tikrųjų yra Mato Krygerio. Atsiparšome už klaidą. O. Audėnienė ir D. Banaitienė

Ina Navazelskytė, angliškų ir vokiškų laikraščių bendradarbė, gerai mokanti lietuviškai, gavusi stipendiją sausio 31 išvyko į Vilnių redaguoti laikraščio anglišką kalbą. Ji padarė sutartį dvejimėms metams. Tuo metu studijuos ir Vilniaus universitete. Jos tėvai gyvena Bostone, bet išėję į pensiją, gyvena St. Petersburg, Fla.

Las Vegas, Nevada, Lietuvių Klubas balandžio 8, sekmdienį, dalyvaus su lietuvišku paviljonu Tarptautinėje šventėje, Convention Center, Westhall, Desert Inn Rd.

VAIDILUTĖS TEATRAS ŽVELGIA Į ATEITĮ

Chicago lietuvių teatras "Vaidilutė", kuris yra įregistruotas Illinois valstijoje, kaip "Chicago Lithuanian Theatre Group "Vaidilutė, Inc.", šiemet minės savo veiklos penkmetį. Nors jo gyvenimo laikotarpis nėra ilgas, tačiau jis yra pastatęs ne vieną premjerą ir davęs nemažai spektaklių.

Ypatingai derlingi buvo praėję metai, kuomet duota sudėtingos V. Mykoliaičio-Putino 4 v. dramos *Daktaras Gervydas* premjera ir vėliau — jos atnaujintas spektaklis.

Sausio 9 vakare teatro nariai ir talkininkai buvo susirinkę į "Seklyčios" restoraną Marquette Parke pažvelgti į savo ateitį. Ateities planuose numatytas poezijos spektaklis šį pavasarį, o rudenį — S. Kymantaitės-Čiurlionienės klasikinės komedijos *Pinigėliai* premjera. Šie užsimojimai pareikalauja nemažai darbo ir didoko būrio žmonių, nes *Pinigėlių* veikale yra 14 rolių.

Šiame sezone pilnu krūviu žada darbuotis Vilniaus Teatro aktorius Petras Steponavičius, kuris jau galutinai sveiksta po sudėtingos operacijos, ir jo

žmona, taip pat to paties teatro aktorė — Apolonija.

Pobūvyje buvo atsisveikinta su vienu iš žymiausių Chicago lietuvių jaunesnės kartos darbuotojų, teatro talkininku Mykolu Drunga. Tuo reikalu kalbėjo Vytautas Lapėnas, Petras Steponavičius, Ona Šulaitienė ir kt. Į sveikinimus atsakė pats Draunga, kuris sausio 12 d. išvyko į savo naują darbovietę Munchene, V. Vokietijoje.

Gyvendamas Chicagoje, Drunga užsirekomendavo kaip aktyvus darbuotojas įvairiose šakose. Tačiau jo didžiausias dėmesys buvo nukreiptas spaudai, kurioje jis reiškėsi kaip nuolatinis bendradarbis. Yra dirbęs ir *Draugo* redakcijoje, kur pasižymėjo, kaip aktualių bei diskusijas keliančių vedamųjų autorių.

Kadangi Drunga išvyksta tik dvejimėms metams, tai buvo palinkėta grįžti į Chicago ir čia toliau tęsti savo šakotą veiklą. Išvyksta padrasino "Vaidilutės" teatro kolektyvą jo sunkiame kelyje, o taip pat jis iškėlė iki šiol pasiektus gražius laimėjimus. Čia minimame pobūvyje daly-

Philadelphijoje susidaręs kvartetė: solistė Rasa Krokytė, kompozitorius Juozas Kasinskas, Bronius Krokys ir smuikininė Brigita Kasinskiene.

Laiškai Darbininkui

AR LAIKU, AR VIETOJE?

Šio mis dienomis, kada visas pasaulis su pagarba ir didžiuliu dėmesiu stebi dinamišką Lietuvos žmonių kovą su Maskva, kada jau niekam nebeišskyla klausimas kur ta Lietuva yra ir net patys didžiausių dienraščių korespondentai ieško kontaktų su Amerikoje gyvenančiais lietuviams, kad laisvos spaudos puslapiuose papasakoti pasauliui apie šią mažą tautą, metusių iššūkių komunizmui, paradoksaliu disonansu nuskamba *The Washington Post* kovo 4 dienos numeryje išspausdintas Ken Ringle straipsnis "The Lithuanians Who Came to Dinner".

Paradoksalu tai, kad tie patys, skambiais vardais pavadintose Washingtono lietuviškose įstajose dirbantys veikėjai dar prieš metus-kitus būtų pakloję tūkstančius dolerių už skiltelę tame pačiame dienraštyje, kad pagarsinti Lietuvos vadavimo bylą plačiame pasaulyje, tai dabar, kada pasaulis jau domisi šia byla, šie veikėjai nesusiūmąstydami apie pasekmes, drebja po šaukštą deguto.

Skaitant jų skundus korespondentui apie atvykstančius tautiečius iš Lietuvos, eiliniam amerikiečiui peršama mintis, kad tai barbarai, penkiasdešimt metų buvę izoliuoti nuo pasaulio, netikėtai geležinę uždangą pravėrus ir atsidūrę Vakaruose, praranda bet kokį žmogiškumą ir saiką, isteriškai, pamišėliškai kvatoja ar nesuvaldomai beria ašaras matydami gausybę amerikoniškų gerybių. Tai be elementarios geografinės orientacijos

materialistai ir gobšuliai, kurie tik ir laukė tuos penkis dešimtmečius kad atvykę nusiaubtų mielus gimnainčius, kurie po jų vizitų vargiai besumoka savas sąskaitas. Šiomis keliomis eilutėmis nesirošoma įrodyti, kad kartu su padoriais svečiais iš Lietuvos neatvyksta ir apskrūs vertelgos. Be abejo — atvyksta. Mūsų liaudies išmintis sako: Nėra namų be dūmų...

Tačiau ar vertėjo Washingtono lietuviškų įstajų tarnautojam viešai išstatyti susikaupusias šukšles šiuo lemiamu tautai momentu, kada Lietuva tikisi gauti tarptautinį pripažinimą? Ar nepasireiškė čia asmeninės ambicijos, kad štai, ir mums prieinama didžioji spauda, reikiama, reikšmingai judame, tegu ir priešinga kryptimi? Ironiškas faktas, bet tokiu veikiu tautos vadavimas pavirs antitautine neapykantos, atvykstantiems iš anapus kurstymo akcija.

Antanas Baniūnas

Kovo 4, 1990, *The Washington Post* atspausdino straipsnį "The Lithuanians Who Came to Dinner". Labai apgailėtina, nemalonu ir bendrai liūdna, kad šitokiui Lietuvai kritišku ir istoriniu momentu, tenka skaityti tokius neigiamus smulkmeniškus ir pajuokiančius Washingtono lietuvių skundus prieš savo tautiečius.

Nors daug kas tame straipsnyje gali būti teisybė, reikia

Lietuvių minia gatvėje tarp prezidentūros ir Kongreso Rūmų kovo 27. Nuotr. V. Maželis

vavo apie 30 žmonių, kas rodo, kad "Vaidilutės" aktyvo būrys vis didėja ir ateities perspektyvos darosi šviesesnės, nors šešėlių irgi nebetrūksta.

Šalia kitų pobūvyje dalyvavo į Chicago atostogų sugrįžusi viena iš ryškesnių "Vaidilutės" aktorių Gitana Braslauskaitė, kuri studijuoja meną Los Angeles mieste, Kalifornijoje. Ji, kuomet bus reikalas ir galimybės, ir toliau žadėjo talkinti "Vaidilutei".

"Vaidilutės" teatro veiklą į priekį stumia jo valdyba, kuriai pirmininkauja dr. Petras Kisielius, o taip pat ir administratorė Ona Šulaitienė. E. Š.

PHILADELPHIA, PA.

"Dainuojame lietuviams ir amerikiečiams" — tai liaudies dainų kvartetą Philadelphiaje šūkis. Kvartetą sudaro: Rasa Krokytė, Bronius Krokys, Juozas ir Brigita Kasinskai, smuikas ir gitara.

Lietuvių liaudies dainomis susidomėjo Pensilvanijos valstijos liaudies meno (folklore) departamentas, net suteikė finansinę paramą.

Bronius Krokys iš atminties

BRONIAUS JONUŠO STIPENDIJA

Muziko ir kompozitoriaus Broniaus Jonušo stipendija lietuvišką studijuojančiam jaunuoliui ar jaunuolei šiemet bus jau tryliktoji. Stipendiją įsteigė Br. Jonušo našlė Emilija Jonušienė, gyvenanti Omahoje, norėjusi įamžinti savo vyro atminimą ir bent kiek padėti nepasiturinčiam studentui ar studentei.

Stipendijos dydis — 1000 dol. Norintieji stipendiją gauti turi iki 1990 birželio 15 atsiųsti prašymą su kurios nors lietuviškos organizacijos rekomendacija ir savo veikla lietuviškoji dirvoj

padainavo per 180 dainų, Lietuvos kaimuose (Suvalkijoje ir Panevėžio apskr.) dainuotų, o kompozitorius J. Kasinskas jų melodijas užrašė gaidomis. Taip pat ir žodžius.

Pradėjus dainuoti duetu, pritariant, gitara, girdėjusieji, įvertino, kad dainos puikiai skamba. Prisedėjus solistei Rasai Krokytei ir Brigitei Kasinskienei smuiku, susikūrė liaudies dainų kvartetė. Kur tik ši grupė dainavo, lietuviams ar amerikiečiams, visur buvo labai maloniai sutikti ir įvertinti.

A.T.D.

prašymu. Stipendijai kandidatų parinks atitinkama komisija.

Iki šiol Broniaus Jonušo stipendiją gavo jau septyniolika jaunuolių. Visi jie žinomi lietuviškoji veikloje ir nei vienas neapvyly. Praėjusiais metais stipendiatės buvo Vida Brazaitytė ir Jūratė Jankauskaitė, abi iš Chicago; kiek anksčiau dr. Robertas Vitas, muzikalus Polikaičių jaunimas, Ramona Steponavičiūtė, solistė Marytė Bizinkauskaitė, dailininkė Livija Lipaitė ir kiti šaunūs jaunuoliai.

Prašymus stipendijai siųsti: Br. Jonušo stipendija, 9927 Devonshire, Omaha, NE 68114.

LIETUVOS LAUREATAI

Lietuvos premijų komitetas, kuris veikia prie Ministerių tarybos, paskyrė 1989 metų Lietuvos tautinės literatūros, meno ir architektūros premijas, kurias įteikė laureatams Vasario 16-sios iškilmingame minėjime. Premijos paskirtos šiems laureatams:

Jonui Juškaičiui už eilėraščių knygą *Anapus gaisro* (Vaga, 1987); Algirdui Martinaičiui už muzikos kūrinis: "Paskutiniųjų sodų muzika", "Meilės verksmažolė", "Cantus ad futurum", "Rojaus paukščiai", "Gyv ojo vandens klavyras"; Šarūnui Saukai už tapybos kūrinis "Maudymas" I (1984), "Maudymas" II (1985), "Maudymas" III (1985), "Žalgirio mūšis" 2 dalys (1987); Henriku Šablevičiui ir Kornelijui Matuzevičiui už filmus "Keliomis ūkų lankomis" (1977), "Žmogus, einantis namo" (1986), "Medžio atmintis" (1987), "Pabuvam savam lauki" (1988); Rimantui Šiugzdiniui, Sauliui Kiškiui, Aloyzui Grižui, Sauliui Lipčui — Valstybiniam M. K. Čiurlionio kvartetui už atlikėjišką veiklą.

ATTENTION-HIRING! Government jobs — your area. Many immediate openings without waiting list or test, \$17,840 - \$69,485. Call 1-602-838-8885, Ext. R 6057.

kas Šunija) yra pašunijys, pašunijai. Šiaip nemaža kas seniai ir moka taip vadinti. Tikyt vardas ir pagal to krašto žmones — *Pabaltiečių* Universitetas. Tačiau jau netikslu vadinti *baltų* vardu (nusižiūrėjus pirmiausia į anglų *Balts, Baltic*), nes į *baltus* kalbotyroje tejeitų šiandieniniai lietuviai su latviais, bet ne estai, kurie jau priklauso somų ugrų kalbų šeimai. Bet jau ir čia yra *Pa-baltiečių* gyventojai, *pabaltiečiai*. Paprastai nesakydami pvz. Nemuno gyventojai (*nemuniečiai*), laukai, neturėtume sakyti ir *Baltijos, baltiečių* universitetas. Taip pat, žinoma, sakyti *na pabaltiečių* pasitarimai, skundai, bet ne *baltiečių* pasitarimai, skundai". Tiek kalbininko dr. Joniko patarimų.

K. Čerkeliūnas

neužmiršti, kad yra ir labai malonių, kuklių, širdingų svečių, kurie yra dėkingi už kiekvieną paslaugą. Penkiasdešimt metų ekonominis nedateklus, moralinė ir politinė sprespauda atspindi žmonių elgesys. Jeigu pasitaiko mūsų tautiečių, kurie ir yra nedėkingi, mes turime vistiek būti geraširdiški ir atlidūs. Lietuva yra vargšė, paversta tauta, nuteriota sovie-

tų, apgrobta savo kaimynų. Jai reikia mūsų vispusiškos pagalbos, supratimo, finansinės ir moralinės paramos, ir, svarbiausia solidarumo. Skundai per amerikiečių laikraščių sudaro lietuvių tautos klaidingą vaizdą ir pažeidžia Lietuvos kilnų tikslą siekiant nepriklausomybės.

Dr. Giedrė Kumpikaitė

O VIS DĖLTO: PABALTĪJA IR PABALTIEČIAI

Savo laiške *Darbininkui* (12 nr., 1990) J. Kojelis rašo, kad "Pabaltijys" yra charistinis palikimas, senais laikais mums prievarta primestas, ir reikia grįžti prie Baltijos tautų, Baltijos respublikų, Baltijos valstybių... Autorius neabejoja, kad Nepriklausoma Lietuva, valydama savo kalbą nuo privisusių kalbinių usnių, ir "Pabaltijį", bent ta prasme, kurią dalis dabartinės išėvių spaudos nori įteisinti, irgi išraus... Be to Kojeliui užkliūna, kad *Darbininkas* dabar Amerikos Baltų Lygą jau perkrikštija į "Pabaltiečių laisvės lygą"...

O dabar paimkime kalbininko dr. Petro Joniko knygą *Gimtojo žodžio baruose. Bendrinės kalbos patarimai ir paaiškinimai* (Terra, Chicago, 1951). Ten yra skyrelis *Pabaltiečiai, ne baltiečiai* (73 psl.). Jame rašoma:

"Pabaltijos gyventojus turime vadinti *pabaltiečiais*, bet ne *baltiečiais*, kaip nekartą spaudoje parašoma *Baltiečiai* būtų *Balti-*

MITINGAS KULTŪROS ŽIDINYJE

Lietuvos įvykiai išjudino ramias mūsų lietuvių kolonijas. Kovo 27 antradienį, į Washingtoną iš New Yorko važiuo net trys autobuškai ir ten dalyvavo masinėse demonstracijose prie Sovietų ambasados, prie Baltųjų Rūmų ir Kongreso Rūmų. Kovo 31, šeštadienį, demonstracijos buvo Manhattane prie Sovietų atstovybės prie Jungt. Tautų. Rengė Jaunimo Sąjunga, talkino LB New Yorko apygardos valdyba.

LB apygardos valdyba balandžio 1 Kultūros Židinyje sušaukė masinį mitingą, kuriame dalyvavo apie 300 žmonių.

Mitingas prasidėjo 3 v. popiet. Jį pradėjo ir jam vadovavo LB NY apygardos pirmininkas Vytautas Alksninis.

Į sceną buvo pakviesti: dr. Juozas Kazickas, Daiva ir Romas Keziai, kurie neseniai grįžo iš Lietuvos ir ten dalyvavo istorinėje kovo 11 dienoje.

Pirmas savo įspūdžius papasakojo Romas Kezys, kaip jis dalyvavo parlamente, kai ten buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybės atstatymas, paskui kalbėjo kaip lankė Vilniaus vietoves, įmones, saldainių fabriką, kur direktorius labai puikiai įsitaikė. Prisiminė savo lankymąsi Kryžių kalne, Palangoje ir kituose miestuose, žmonių pakili nuotaika, siekiant nepriklausomybės.

Daiva Kezienė kalbėjo labai trumpai. Ji pasakė, kad jos įkalbėta vaizdajuostė visa pasakys.

Dr. J. Kazicko kalba

Dr. Juozas Kazickas šiais metais jau vyko antrą kartą į Lietuvą. Šį kartą jis keliavo kvieštas išrinktojo seimo ir Sąjūdžio valdybos. Keliaavo kaip ekonominis patarėjas. Su savim dar pasiėmė žurnaliste dukrą Jūratę Kazickaitę, kuri keliavo irgi antrą kartą.

Taip pat drauge keliavo ir du

ekonomijos profesoriai, vienas iš Harvardo universiteto, kitas iš Chicagos.

Jų uždavinys buvo patarti, kaip pereiti į privačią ūkinę sistemą, ką daryti, kaip tvarkyti ryšius su užsieniu ir t.t.

Dr. Kazickas labai įdomiai papasakojo, kaip jis kalbėjosi su visais visuomenės vadais, koks didelis jų entuziazmas nugalėti kliūtis. "Ir tikrai Lietuva bus laisva!" — teigė jis susijaudinęs.

Ir grįžęs iš Lietuvos, jau vėl įsijungė į jos išlaisvinimo darbą, palaiko ryšius su Lietuva, čia kontaktuoja įvairius žmones.

Kalba buvo visų išklauyta su dideliu dėmesiu.

V. Alksninis paskaitė rezolucijas kurias pasiūlydavo prezidentui.

Po pertraukos Daiva Kezienė, kuri turėjo nusivėžusi video kamerą, parodė įdomią vaizdajuostę. Ji pati ją paruošė, įkalbėjo paaiškinimus.

Vaizdajuostė apima visą istorinę dieną, balsavimus, kandidatų kalbas, rinkimus. Įspūdingai atrodė, kaip nubalsavo pašalinti sovietinį ženklą, kaip jį uždegti, paskui pakabina lietuvišką vėliavą ir vytį.

Lauke prie parlamento rūmų laukė didelė minia su vėliavomis, plakatais. Kai po posėdžio išėjo deputatai, minia skandavo Lietuva, Lietuva. Ačiū, Ačiū! Jų didis džiaugsmas užkrėtė ir salės žiūrovus.

Tikrai tai istorinė diena, istorinė ir vaizdajuostė, kur parodo, kaip dirba demokratija, kaip aplink sukiojasi žurnalista, filmotojų, fotografų būriai.

Šią vaizdajuostę verta įsigyti iš Daivos Kezienės, nes tai didelis įvykis.

Scena buvo dekoruota iškilmingai ir gražiai.

Visa programa užtruko tris valandas. Paskui dar apatinėje salėje žmonės pasisvečiavo, pasikalbėjo. buvo galima ir pavalgyti. Puikų maistą patiekė restoranas Baltija. (p. j.)

ŠV. TĒVAS PRIMINĒ LIETUVĀ

Kovo 25, sekmadienį, prieš sukabėdamas vidudienio "Viešpaties Angelas" maldą popiežius Jonas Paulius II ypatingu būdu prisiminė Lietuvą. Štai Šv. Tėvo pasakytieji žodžiai:

Šv. Petro bazilikos požemyje yra lietuvių koplyčia — daugiametis lietuvių tautos ir Lietuvos Bažnyčios ryšio su Apaštalų Sosto ženklas. 1987-ais metais dėkojome Švč. Trejybei už šešis šimtus metų nuo Lietuvos krikščinto, o trejus metus anksčiau globoti Lietuvą meldėme šv. Kazimierą, minėdami jo mirties 500 metų sukaktį. Per šiuos abu jubiliejus prie Šv. Petro bazilikos altoriaus susibūrė visos Europos vyskupai. Deja — kalbėjo Šv. Tėvas, — man pačiam nebuvo leista Lietuvoje švęsti šias sukaktis.

Šiandien Lietuva yra Europos ir pasaulio dėmesio centre. Vardan daugiametis ryšio, kuris

jungia Lietuvą su visuotine Bažnyčia, melskime Dievo Apvaizdą, kad kuo greičiausiai atsirastų teisingi ir taikingi būdai Lietuvos problemai išspręsti. Melskime, kad Lietuvos klausimas būtų išspręstas nuoširdžiu dialogu atsižvelgiant į visuotinai priimtus tarptautinės teisės principus.

Dievas teapšviečia ir tesuteikia jėgų visiems tiems, nuo kurių priklauso greitas šios opios problemos išsprendimas.

— Tomas C. Dalinda buvo paskirtas "The National Life Assurance Company of Canada" viceprezidentu finansiniams reikalams. Jis yra baigęs komercinius mokslus Toronte. Ten jis lankė Maironio lituanistinę mokyklą, šoko "Gintaro" ansamblyje ir buvo "Paramos" revizijos komisijos narys.

Nijolė Sadūnaitė (viduryje) Clevelande su Lietuvos partizanais Judita ir Povilu Pečulaičiais, kurie kalėjo Sibiro taigo-se. Nuotr. Vlodo Bacevičiaus

Lietuvos nepriklausomybės diena buvo paminėta Kongrese vasario 22. Iš k. kun. Antanas Miciūnas, iš Kenosha, Wisconsin, kongresm. ir daugumos pirmininkas Richard Gephardt, Lietuvos atstovas Washingtono Stasys Lozoraitis, Jr., ir kongresman. Frank Annunzio, Lietuvos nepriklausomybės dienos sponsorius.

NIJOLĖ SADŪNAITĖ KULTŪROS ŽIDINYJE

Viešnia Nijolė Sadūnaitė, atvykusi į New Yorką, svečiavosi pas prof. dr. Aldoną Janačienę, Yonkers, N.Y. Viešnios susitikimas su New Yorko visuomene buvo dvejopas — Apreiškimo parapijoje ir Kultūros Židinyje.

Apreiškimo parapijoje

Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. buvo iškilmingos koncelebruotos mišios su vysk. P. Baltakiu, OFM, kuris taip pat pasakė gražų ir įspūdingą pamokslą.

Mišiom baigiantis kalbėjo ir viešnia iš Lietuvos — Nijolė Sadūnaitė. Ji padėjo visiems už maldas. Sakė, kad už tai esanti skolinga visiems. Vis pabrėžė, kad Dievas ją pasirinko pačią menkiausią, kad parodytų savo galybę.

Po mišių parapijos didžiojoje salėje buvo pietūs, kuriuos organizavo parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas. Pietūs buvo puikūs, užsakyti restorane, žmonių dalyvavo apie 150.

Pietų metu brangią viešnią pasveikino New Yorko ateitininkų pirmininkas Algis Lukoševičius, New Yorko moterų katalikių kultūros draugijos vardu Birutė Lukoševičienė.

Kultūros Židinyje

Po pietų visi persikėlė į Kultūros Židinį. Čia programa, turėjusi prasidėti 3:30 v. popiet, prasidėjo su nedideliu pavėlavimu. Didžiojoje salėje žmonių buvo per 200.

Pačiu renginiu ir scenos papuošimu daugiausia rūpinosi Ramutė Česnavičienė. Per sceną kokių 8 pėdų aukštyje buvo pakabinta puošni lietuviška juosta, kuri kadaise buvo pradingusi. Ant žaliai užtiesto stalo buvo padėta skulptoriaus Mindaugo Jankausko skulptūra — Rūpintojėlis, lietuviška vėliava. Pultas buvo papuoštas gražiu lietuvišku rankšluosčiu.

Programos architektūroje ir jos pravedime ieškota naujumo, stangtasi ją suglausti, kad neužsitęstų, išvengta sveikiniimų.

New Yorke ne taip seniai susiformavo jaunimo etnografinis ansamblis, kuriam vadovauja muzikė Gintarė Bukauskienė. Ansamblyje reiškiasi 7 jaunuoliai. Pasipuošę tautiniais drabužiais jie ir išėjo į sceną ir pradžia padainavo Sibiro tremtinio ilgesingą dainą "Pavasarij paukščiai į tėviškę grįžta". Daina liūdina, pilna tėvynės ilgesio, baigiasi tokiais žodžiais: "nejaugi laisvos Lietuvos neteks regėti".

Brazenaitė-Paroneto. Pirmininkė pasveikino viešnią gražiu pakiliu žodžiu ir perskaitė tos organizacijos aktą, kad Nijolė Sadūnaitė pakeliamą į jų organizacijos garbės nares.

Scenoje taip pat pasirodė Gintė Damušytė. Ji priminė, kad Lietuvių Religinė Šalpa išleido Nijolės Sadūnaitės knygą *KGB akiratuje* lietuviškai. Angliškai išleista knyga *A Radianc in the Gulag*. Angliška knyga taip pat ėjo su dideliu pasisekimu. Ją išleidusi leidykla siūnčia honorarą. Gintė Damušytė įteikė viešniai čekį.

N. Sadūnaitės kalba

Nijolė Sadūnaitė gėles ir gautą aktą padėjo ant stalo ir su malonia šypsena priėjo prie pulsto. Ir čia pakartojo tą patį, kaip bažnyčioje, kad ji dėkoja už maldas, kad esanti už tai labai skolinga, kad Dievas ją pasirinko pačią mažiausią savo galybei parodyti.

Toliau ji papasakojo keletą faktų, kaip ją Vilniuje gaudė KGB atenta, kaip jai siūlė išvykti iš Lietuvos, o ji atsisakė. Visur ji ėjo su šypsena, su humoru ir tai sumaišydavo tardytojus, slaptuosios policijos valdininkus.

Kalba buvo tikrai graži, jaukiai perduota, su didele meile Dievui, žmogui ir Lietuvai.

Programą baigė rengėja Ramutė Česnavičienė, visiem padėkodama, pakviesdama pasivaikinti. Vaisės buvo toje plačioje salėje kitame jos gale.

Nijolei su žmonėm pasikalbėti prie scenos buvo padėtas kitas stalielis, padengtas lietuviška staltiese. Ten ji visą laiką buvo apsupta būrelio, kurie sveikinosi su ja, dėkojo, prašė autografų.

Visa programa užtruko tik valandą ir penkiolika minučių. Jos pagrindiniai rengėjai buvo Lietuvių Religinė Šalpa ir Lietuvių Informacijos Centras su kun. K. Pugevičiumi ir G. Damušyte ir LB New Yorko apygardos valdyba su pirmininku Vytautu Alksniniu. (p. j.)

— Čiurlionio ansamblio 50 metų sukaktis bus paminėta gegužės 5 - 6 Clevelande.

— JAV Jaunimo Sąjungos valdyba praneša, kad visuotinis narių suvažiavimas yra šaukiamas gegužės 5 Washingtone, D. C., pasibaigus tuo metu vykstančiam politiniam seminarui. Suvažiavimo metu bus pateiktas Jaunimo Sąjungos dvejų metų veiklos apyskaita, bus renkama nauja JAV Jaunimo Sąjungos valdyba, išklauyti pranešimai ir planai apie ateinančią septintąją Pasaulio Katalikių Organizacijų Sąjungos pirmininkė prof. dr. Aldona Janačienė ir dr. Nijolė

— Arkivysk. Daniel E. Pilarczyk, Cincinnati, Ohio, JAV katalikų vyskupų konferencijos prezidentas, kovo 27 pasiuntė Lietuvos kardinolui Vincentui Sladkevičiui užtikrinimą, kad JAV katalikai buvo paraginti melstis ir jungtis į bendras pastangas už Lietuvos nepriklausomybės greitą ir pilną pripažinimą.

— Adv. P. Žumbakis kreipėsi į sen. Jesse Helms ir ragino jį statyti dabartinį Lietuvos prezidentą Vytautą Landsbergį kandidatu Nobelio Taikos premijai. Lietuviai gali kreiptis į savo senatorius, kad jie taip pat nominuotų V. Landsbergį skambinant telefonu 1-202 224-3121.

— Lietuvių Fronto Bičiulių studijų ir poilsio savaitę šią vasarą įvyks "Dainavos" stovyklavietėje rugpjūčio 12 - 19. Registruotis ir užsakyti kambarius prašoma jau dabar pas Joną Vasarį, 979 Proehl Dr., Barberton, Ohio, 44203. Telef. 216 644 - 7411. Registracijos mokestis 15 dol. šeimai.

— Muz. Arvydo ir solistes Nelės Baltinų koncertas Chicago Jaunimo Centre įvyks balandžio 29. Rengia "Margutis".

— Ateitininkų namų netinis "Pavasario" pokylis ir laimėjimai Ateitininkų namuose, Lemont, Ill., vyks balandžio 21.

— Š. Amerikos 40-sios Lietuvių Sporto žaidynės vyks gegužės 25 - 27 Bostone, Mass. Žaidynes vykdos Bostono lietuvių sporto klubas Grandis per specialiai sudarytą organizacinį komitetą.

— Dr. Antanas Karženiauskas, Kauno klinikinės ligoninės chirurgas, specializuojasi Cook County ligoninėje pagal pasikeitimo programą, kurią organizuoja Lietuvos Sveikatos apsaugos ir medicinos fundacija. Tai jau antras gydytojas, kuris Chicagoje specializuojasi. Gydytojos Elena ir Vaiva Eringytės turėtų pradėti programą gegužės mėnesyje.

— Rimta, išsismoklinusi lietuvių pageidauja susirašinėti su lietuviu jaunuoliu 28 - 38 metų amžiaus. Gavusi atsakymą, suteiks apie save daugiau informacijų. Rašyti į Darbininko redakciją: kun. dr. Kornelijus Bučmys, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

— Amerikos Lietuvių Romos Katalikių sąjunga, kartu dirbanti su Lietuvių Katalikių labdaros sąjunga, dabar Chicagoje renka muilą siuntimui į Lietuvą. Jau buvo renkama Šv. Antano parapijoje Cicero, Ill., Taikos Karalienės parapijoje, Darian, Ill., ir palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje Lemont, Ill. Iš viso jau surinkta 273 svarai.

— Nauji Darbininko skaitytojai: Zinera Macys, Jamesburg, N.J., A. Mačionis, Ocala, Fla. Užsakė kitiems: Ž. Juriene, Richmond Hill. — Baltija restoranui, Richmond Hill. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko numerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

DĖMESIO!

VISIEMS LIETUVIAMS,
KURIE LANKOSI AMERIKOJE
AR KURIE VYKSTA Į LIETUVĄ
ISIGYKITE VISUS ELEKTRONINIUS REIKMENIS
PAGAL EUROPIETIŠKĄ 220 VOLTŲ ELEKTROS SROVĖ

**TIMURS STORE
JOY - LUD**

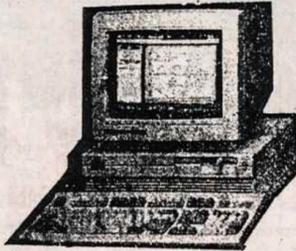
ELECTRONICS
200 5TH AVE (tarp 23 & 24 Gatvų)
NEW YORK, N.Y. 10010
TELEFONAS (212) 807 - 8484

DĖMESIO!

KOMPIUTERIAI
LYGŪS IBM PC SISTEMAI
SU SPALVOS REGULIAVIMO IR
ATSPAUSDINIMO APARATŪRA

TELEVIZIJOS APARATAI
(įvairaus dydžio ir įvairių firmų)

Visi kompiuteriai gaminti 1989 metais amerikiečių fir-
mos INNOVATION, kuri duoda vienerių metų garantiją
Lietuvoje

ELEKTRONINIAI PIANINAI
ĮVAIRIAM NAUDOJIMUI

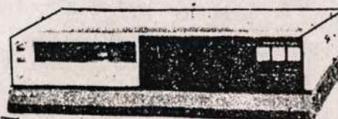
TELEFONŲ ATSAKYO APARATAI

PANASONIC M7
COMCORDER VIDEO FILMAVIMO
APARATAI PAL SISTEMAI

ĮVAIRŪS RADIO APARATAI
SU TRUMPOM BANGOM

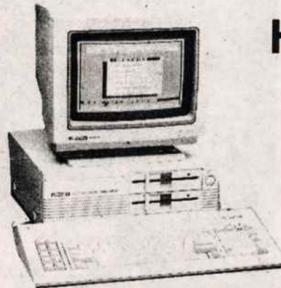

VCR (Video juostų rekordavimo ir groji-
mo aparatai) PAK/SECAM/DK SISTEMAI
(įvairių firmų, įskaitant ir Panasonic)

VISA APARATŪRA
TURI PAAIŠKINIMUS IR
RUSŲ KALBA

MES TAIP PAT TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ SONY, MAXWELL IR
KT. ĮVAIRIAUS ILGUMO VIDEO IR AUDIO KASEČIŲ

HIGH TECH KOMPUTERIAI

Mūsų parduotuvė, pirma ir vienintelė per emigraciją, par-
duoda aukščiausios kokybės įrengimus dėl biznio pa-
skirties ir asmeniniam naudojimui. Mes turime 30-ies
žymiausių firmų kompiuterius. Jūs nusipirksite mūsų
parduotuvėje tik geriausių elektroniką, taip pat gausite
tikrai profesionalų patarnavimą.

Mes parduodame visas kompiuterio atsargines dalis, reikmenis, ir programas.
Mes turime didžiulį pasirinkimą. Televizijos aparatų, FAZ-ų, Kamkorderių, VSR-
ų, Trumpųjų bangų radijo aparatų, 2-iejų kasečių rekorderių, telefono aparatų,
telefono atsakymo aparatų, virtuvės reikmenų ir t.t.

Speciali kaina 220 Voltų Kompiuteriams ir PAL SECAM
sistemos elektronikai, kuria jūs galite naudoti Lietuvoje
ir Europoje.

Mes kalbame angliškai ir rusiškai.

41 W. 35th GATVĖ, tarp 5 ir 6 Avenues, Manhattan, NY
212 465-0621

NAUJI LEIDINIAI

SIDABRO LIETUS, pasakos,
parinko ir parengė Vladas Civi-
skas, iliustravo dail. Romas Vie-
sulas. Ir dailininkas ir autorius
jau mirė. Įdėta 16 įvairių tautų
pasakų, dvi iš jų lietuviškos. La-
bai gražiai išleista, pailgo albu-
minio formato. Knygos apipavi-
daliniama tvarkė dail. Vytautas
O. Virkau. Išleido Algimanto
Mackaus knygų leidimo fondas.
153 psl. kaina 20 dol.

**600 LIETUVOS KRIKŠTO
JUBILIEJUS**. Apžvalginis leidi-
nys, išleistas Lietuvos Krikščio-
nybės Jubilėjaus Komiteto.
Gausiai iliustruotas fotografijo-
mis. Tekstas lietuvių kalba. Kai-
na 12 dolerių.

**ATLADAI / LITHUANIAN
PILGRIMAGES**. Fotografijų
albumas. Lietuvos fotomenininko
R. Požerskio užfiksuoti uni-
kalūs atleidų momentai. Komen-
tarai lietuvių ir anglų kalbomis.
Išleido Loyola University Press.
Kaina 25 doleriai.

**VILNIUS LIETUVIŲ LIAU-
DIES DAINOSĖ**. Surinko G.
Krivickienė-Gustaitytė. Įžanga
ir turinys lietuvių ir anglų kalbo-
mis. Pateiktos melodijų gaidos
ir tarmybių žodynėlis. Tinka kal-
bantiems abejomis kalbomis.
Kaina 20 dolerių.

Šios knygos gaunamos:
DARBININKAS administra-
cija
341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207
Prisiuntimui pridėdama po 2
dolerius.

GOVERNMENT SEIZED
Vehicles from \$100. Fords, Mar-
cedes, Corvettes, Chevys, Sur-
plus. Buyers Guide (1) 805 - 687
- 6000, Ext. S-4505.

Lithuanian Heritage — Jig-
saw puzzle. Seniem ir jauniem
įdomus žaidimas — iš spalvotų
gabaliukų sudėstytas Lietuvos
žemėlapis su didvyriais, jūra,
miškais, ežerais, upėmis ir lau-
kais. Pridėtas istorinis katalogas
anglų kalboje. Tinkama dovana
visiems. Dėžutė siunčiama visur
tik už 14 dol. *Darbininkas*, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.
11207.

**LIETUVIŲ KATALIKŲ
SUSIVIENIJIMAS**

Už priėmimus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudus planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes
prašant — gavimui mirtgičių.

Norį įsirašyti kreipkitės į Susivienijimo Centrą, P. O. Box 32, Wilkes-Barre,
PA 18703. Didžiojo New Yorko rajono lietuvių kreipkitės į Susivienijimo
direktorių Joną A. Vainių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų
tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847 - 2686.

HERITAGE GIFTS

TOTE BAG

\$14.95 ea.

MUG

\$5.95 ea.

- Three Color Designs
- Satisfaction Guaranteed

Please include \$3.00 per order for shipping & handling.
Allow 4 weeks for delivery. Send check or money order to:

BROTHERS, TOO

Box 74, 35 Meeker Rd.
Lehman, PA 18627

Dealer & Organization inquiries are welcome.
PA residents; please include 6% sales tax.

Bostone atidarytas didžiausias Amerikoje
lietuviškų meno dirbinių

salionas

DOVANA

Norintiems įteikti lietuviškų suvenyrų
savo giminėms ar draugams Šv. Kalėdų,
Naujųjų Metų, įvairių jubiliejų ar bet kuria
kita proga — siūlome platų pasirinkimą.

Galite įsigyti:

- žymiausių išeivijos ir Lietuvos meni-
ninkų paveikslų, grafikos darbų, me-
džio drožinių;
- Tautinių rūbų, juostų, gintaro, stiklo
ir keramikos dirbinių su lietuviška
ornamentika;
- Tautinių vėliavų, Vyčių, įvairiausių
lipdžių;
- Knygų apie Lietuvą anglų kalba ir
Lietuvos žemėlapių;
- audio ir video kasečių su naujausia
lietuviška muzika;
- tinkančią Lietuvos dažnumams video
aparaturą ir kitas elektronikos siste-
mas žemomis kainomis.

Visą tai galima užsisakyti pagal katalogą
kurį galite gauti atsuntę 2 dol. čekį firmai
BALTIC ASSOCIATES, LTD
P.O. Box 1406 GMF Boston, MA 02201
Tel. (617) 269-4455 • Fax (617) 268-8376
368 Broadway, So. Boston, MA 02127

Nauja knyga

Kęstutis Trimakas. IEŠKAN-
ČIOJO PĖDSAKAI. Evangeli-
nių mąstymų rinkinys apie
Jėzaus gyvenimo įvykius, jų
įspūdį bei reikšmę mums. Kny-
ga lengvai skaitoma, nes parašy-
ta lakia, vaizdinga, eiliuota kal-
ba. 1989 m. gale atspausdinti
pirmieji 150 egz. buvo skirti Lie-
tuvai. Skaičiusieji tuoj atsiliepė:
"Tikrai ypatinga knyga, prade-
dant pačiu jos užmanymu bei pa-
vadinimu ir baigiant ypatingu jos
poveikiu, kylančiu iš dvasinio tur-
inio ir mėnesinės-poetinės iš-
raiškos sintezės. Ir malda, ir iš-
mintis, ir meditacija, ir (man dar
kažkodėl) muzika" (Inteligentė
iš Vilniaus). "Ypač patiko jauni-
mui" (Klebonas). "Aš labai
dažnai atsiverčiu bet kurią vietą
ir skaitau, skaitau" (20 m. vyras).
"Vaizdžiai išryškinamas Dievo
Žodis" (Kunigas). "Tai buvo man
tikra paguoda. Jaučiu Jums daug
brolišky, krikščionišky, dvasinių
simpatijų. *Ieškančioj pėdsakai*
padėjo man dar sykį pereiti per
Evangeliją — mintimis" (Poetas-
rašytojas). Šių metų pradžioje at-
spausdinta 3000 egz. laida plati-
nama išeivijoj: kietais viršeliais
— 12 JAV dol., minkštais — 10
dol. 1 egz. pasiuntimas paštu —
2 dol. Leidėjas — Židinys, c/o
R. ir S. Kunstmanai, 8000 Tap-
per Place, IN 46311 USA.

*Veuzmiršk lietuviškos
spaudos!*
Skaityk ir platink ją!

**DEXTER PARK
PHARMACY**
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St.
Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista.
Puikl dovana kitataučiam ir lietuviam, naudojančiam tik anglų
kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.
11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — 2
dol.
Vardas, pavardė .....
Numeris, gatvė .....
Miestas, valstija, Zip .....

Čia galite gauti:

- Lietuviškas VISA korteles
- Pinigines perlaidas
- Čekių sąskaitas
- Taupymo sąskaitas
- Įvairias paskolas
- Įvairius taupymo sertifikatus

—Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.—

KASOJE taip pat galite mainyti čekius, pervesti Social Security
indėlius, atidaryti arba perkelti IRA fondus ir atlikti kitus bankinius
reikalus.

Jūsų laukia lietuviškas patarnavimas, maloni nuotaika ir naudinga
ateitis

Naujas K A S O S adresas: 86 - 21 114th Street, Richmond Hill, N.Y.
11418. Telefonas: 718 441 - 6401.

AKTORĘ TOSKĄ DAUBARAITĘ PRISIMINUS

Bene paskutinį kartą ją mačiau Vyto Gerulaičio kelionių biure. Dramos aktorė Toska Daubaraitė visada buvo draugiška, besišypsanti ir visada kalbą pradėdavo: "Vaikeli..."

Tai buvo draugystės ir bičiulystės frazė, o štai Toskos jau penkeri metai kaip nebėra mūsų tarpe. Užpuolė ją ligos, — vėžys ją pakirto ir išsivedė iš gyvenimo scenos. Ji mirė 1985 balandžio 3 Cabrini ligoninėje Manhattane.

Atsisveikinimas su velione įvyko balandžio 7 M. Šalins laidotuvių namose. Maldas sukalbėjo klebonas kun. Jonas Pakalniškis, o teatralų vardu atsisveikino aktorius Vitalis Žukauskas. Palaidota balandžio 8 Cypress Hills kapinėse.

Aktorė Toska Daubaraitė į teatrą atėjo per mokytojų seminariją. Ją baigusi, kuri laiką mokytoja Radviliškyje. Traukė ją teatras, vaidyba. Pabaigusi dramos studiją, įsijungė į Šiaulių teatrą, vėliau persikėlė į Kauno valstybinį teatrą.

Čia ji sužibėjo savo talentu, savo vidine šiluma, tempu. Dirbo su žymiais režisieriais: K. Glinskiu, B. Dauguviečiu, M. Čechovu. Su pasisekimu vaidino dramose, komedijose ir sukūrė įvairiausių charakterių.

Aktorė Toska Daubaraitė - Skobeikienė

Karo audros išbloškė ją iš Lietuvos. Atsidūrusi Vokietijoje, dalyvavo stovyklos meniškose pasirodymuose. Atkeliavusi į Ameriką, pradžioje dar jungėsi prie scenos veiklos, deklamavo davo per radiją, dalyvavo ir Darbininko koncerte.

Nuliūdime paliko savo vyrą Kazimierą Skobeiką, kuris ją rūpestingai prižiūrėjo, kai ji sirgo. Jos prisiminimui aukojo Darbininkui ir Kultūros Židiniui.

Ir dabar, prisimindamas velionę, pasitraukusią iš mūsų tarpo prieš penkerius metus, jos

vyras Kazimieras Skobeika, Kultūros Židiniui skiria auką 50 dol.

-o-

Lietuviškasis teatras visada prisimins tą spalvingą aktorę Toską Daubaraitę, visi kiti, kurie ją pažino, prisimins ir tą jos nuoširdų "Vaikeli". (p.j.)

NEW YORKE

Catholic New York laikraštis kovo 22 numeryje įsidėjo straipsnį, kur rašoma apie įvykius Lietuvoje ir visoje Sovietų Sąjungoje, ir sako, ar tai nėra Rusijos atsivertimas, kuris buvo pažadėtas 1917 m. Marijos apsišėikime Fatimoje. Įdėta nuotrauka iš lietuvių demonstracijų prie parlamentų rūmų.

Apolonija Vitkuvienė, West Hartford, Ct. su metine prenumerata ir 75 m. Darbininko jubilėjaus proga atsiuntė 100 dol. Labai ačiū.

Emilija Sandanavičienė, Brooklyn, N.Y. jau keletas metų kaip sumoka 4-5 Darbininko prenumeratas savo artimiesiems ir taip palaiko mūsų spaudą. Ačiū už priedą Darbininkui 25 dol.

Justinas Buivys, Baltimore, MD, palinkėdamas Darbininkui sulaukti šimto metų jubilėjaus atsiuntė 75 dol. Pridurdamas: Tai 75 metų sukatuvių proga. Ačiū labai.

Inž. J. A. Rasys, Cambridge, Ma., jau penketas metų su prenumerata atsiunčia ir spaudai paremti didesnę auką. Šiais metais gauta 70 dol. Geradariui dėkojame.

Terese Šlikas, Mesquite, NX, jau penkti metai kaip atskuba iš Texas su prenumerata ir spaudai auką. Nors laikraštį gauna labai pavėluotai, bet nežūrint to ji ir šiais metais atsiuntė 75 dol. su linkėjimais Darbininkui. Ačiū geradariui.

Longinas Švelnis iš Needham, Mass., atsiuntė dvigubą prenumeratos mokestį. Nuoširdi padėka.

Anna Šlenienė iš Worcester, Mass., prie metinės prenumeratos prisidėjo 20 dol. auką. Ačiū už dosnumą.

Adelė Ališauskas, Chesapeake, VA, atnaujindama prenumeratą, atsiuntė 60 dol. čekį. Ačiū geradariui už paramą.

Žurnalistas A. M. Rosenthal tame pačiame The New York Times numeryje, kur buvo išspausdintas Jono Meko straipsnis, parašė irgi puikų straipsnį, kad Amerika pasirinko Maskvą, o ne Lietuvą, stipriai puldamas Amerikos prezidentą George Bush.

Dr. Konstancijos Paprocakaitės-Šimaitienės knyga Moteris su baltu chalatu tuoj bus spausdinama pranciškonų spaustuveje Brooklyne. Knyga turės apie 500 puslapių. Knygon sudėtos 35 įvairios istorijos iš ligoninės gyvenimo. Daktarė nuo 1949 metų iki 1986 metų dirbo įvairiose New Yorko ligoninėse, ilgiausiai dirbo Veteranų ligoninėje, susitiko įvairiausių pacientų, visą laiką rašė savo užrašus iš ligoninės gyvenimo, juos sutvarkė, dalis buvo spausdinta Draugo dienraščio atkarpoje. Knyga yra verčiama į italų kalbą ir leidžiama atskiromis nedidelėmis knygutėmis, maždaug po 100 puslapių. Jau išėjo dvi tokios knygutės. Italų spaudos buvo palankiai įvertinta. Knyga spausduvėje jau baigiama parengti spausdinimui. taip pat bus iliustruota nuotraukomis iš daktarės darbo aplinkos, iš jos dalyvavimo įvairiuose daktarų suvažiavimuose.

Reikalinga ir printinką - Paskaityti Darbininką.

ALIAS Bostono skyriaus aukos

Vasario 9 ALIAS Bostono skyrius savo narių susirinkime paminėjo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį ir surinko Lietuvos reikalams 2,900 dolerių aukų. Pagal aukotojų valią toji suma taip paskirstyta: Lietuvių Bendruomenei — 725 doleriai, LB-nės vykdomam vėjui "Dovana Lietuvai" — 740 dolerių, Tautos Fondui — 570 dolerių, Altui — 275 doleriai, Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijai — 250 dolerių, Lietuvos Katalikų Religijai Šalpai — 200 dolerių, Lietuvių Fondui — 100 dolerių ir Balfui — 40 dol.

Kalbėjo St. Lozoraitis

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį Laisvės Varpas skyrė dar vasario 18 d. laidos dalį. Į ją įjungtas Stasio Lozoraitis, Jr. (Lietuvos atstovo Washingtono ir prie Šventojo Sosto) pasisakymas telefonu dėl Vasario 16-sios akto dabartinių įvykių Lietuvoje.

Kalbėtojas tvirtai pabrėžė, kad Vasario 16-sios aktas patvirtintas Lietuvos seimo atskira rezoliucija, savanoriu krauju, partizanų ir disidentų kovomis, tad jis tebegalioja, kaip tikrosios lietuvių tautos valios išraiška. Lietuvos valiai patikrinti dabar nereikalingas joks referendumas,

Laiku susimokėk laikraščio prenumeratą, nes tai sumažins administracijos išlaidas.

kaip jis buvo nereikalingas Prancūzijai ir kitoms šalims po Antrojo pasaulinio karo. Kol Lietuvoj yra bent vienas okupanto kareivis esmėje bet kokie rinkimai yra neteisėti.

Gegužės 6 d. Brocktone kun. Alberto Abračinsko kunigystės 50-ties metų jubilėjaus minėjimas.

Gegužės 12-13 Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimas Holyday Inn, Randolphe, tarp Bostono ir Brocktono.

Gegužės 19 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių draugijos III aukšto salėje etnografinio ansamblio "Sodauto" vakaronė su atitinkama programa.

RENGINIAI

Balandžio 8, sekmadienį, 3 val. popiet Lietuvos Klubo III-me aukšte kultūrinė popietė. Rengia Lietuvių Tautodailės Instituto skyrius.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM bangų 98.0. Vedėjas Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Tel. 508 586-7209.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielaimai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kurio laiku. Jūsų slaptą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai nepolnaukščiavus.

Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mf. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

South Boston Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

MAIN OFFICE 450 West Broadway South Boston 9 AM to 3:30 PM - Monday thru Friday Saturday 10 AM to 1 PM 268-2500

NEPONSSET CIRCLE OFFICE 740 Galtier Blvd. 8:30 AM to 5:30 PM Mon. Tues. Wed & Fri. Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM Saturday 8:30 AM to 12 Noon

Mišios už

A. A. DR. ANASTAZIJĄ GOELDNERIENĘ

bus aukojamas balandžio 21, šeštadienį, 10 val. ryto Kultūros Židinio koplyčioje. Bičiuliai kviečiami dalyvauti.

PADĖKA

A. A. POVILAS VLADAS IVAŠKA

Lietuvos Nepriklausomybės kovų savanoris

Palikęs mums savo meilę ir krikščioniško gyvenimo pavyzdį, mūsų brangus tėvas, uošvis ir dėdukas mirė 1989 m. gruodžio 3 d. Matulaičio Namuose, sulaukęs 89 m. amžiaus. Palaidotas gruodžio 7 d. Dangaus Vartų lietuvių kapinėse, Putnam, CT.

Nuoširdi padėka visiems jį mylėjusiems, suteikiusiems paskutinį patarnavimą ir palydėjusiems į Amžiną Poilsį.

Dėkojame Matulaičio Namų kapelloniui kun. R. Krasauskui už paskutinį dvasinį patarnavimą ligos metu ir jautrų laidotuvių pamokslą. Nuoširdi padėka kun. R. Krasauskui ir kun V. Cuklurui už maldas koplyčioje, gedulingas pamaldas ir palydėjimą velionio į kapines.

Ypatinga padėka Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos seserims ir jų talkininkėms už maldas, meilę ir rūpestį ligos ir laidotuvių metu. Širdingas ačiū seselei Aloyzai už kasdieninį Tėvę Mūsų sukalbėtą kartu su ligoniu, jam ruošiantis kelionei Amžinybėn.

Dėkojame Matulaičio Namų administracijai, ypatingai p. Jane Logan ir p. Reginald Taunienai, ir visoms tarnautojoms už rūpestį ir gerą ligonio priežiūrą.

Nuoširdi padėka brangiai Matildai Kurapkienai už nepaprastą meilę mūsų visai šeimai.

Ačiū Angelei ir Ross Bailey, parodžiusiems tikrą krikščionišką meilę ir padėjusius pervežti ligonį iš Washingtono į Matulaičio Namus Putname.

Dėkojame dr. Sauliui Naujokaičiui už septynių metų gerą priežiūrą ir rūpestį.

Nuoširdus ačiū visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems, dalyvavusiems paskutiniame atsisveikinime ir laidotuvėse. Dėkojame tetai Teofilei Mikšytei ir visiems giminėms Lietuvoje už velionio prisiminimą.

Gili padėka liūdesio valandoje mums išreiškiusiems užuojautą spaudoje, raštu, žodžiu ar gėlėmis. Ačiū už gausias šv. Mišių aukas. Dėkojame visiems aukojusiems Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos seserims, Lietuvių Fondui ir Vasario 16 Gimnazijai velionio atminimui.

Liūdesyje palikę: duktė Teresė Landsbergienė ir marti Gintarė Ivaskienė su šeimomis

1990 METŲ LIETUVIŲ TAUTINIŲ DAINŲ ir SOKIŲ FESTIVALIUI LIEPOS 5-8 DIENOMIS

BALTIC TOURS siūlo septynią išskirtiną 7, 10 ir 13 dienų keliones į Lietuvą!

LIETUVA, RUSIJA ir SUOMIJA 15 dienų kelionė, iš jų 7 dienos Lietuvoje: 7 naktys Vilniuje, 2 Maskvoje, 2 Leningrade ir 2 Helsinkyje. Finnair linija, viešbutis "Lietuva".

Kelionė #629 birželio 29 - liepos 13, \$2,459.00 iš Bostono ir New Yorko \$2,659.00 iš Chicago.

LIETUVA ir VOKIETIJA 18 dienų kelionė, 13 dienų Lietuvoje: 14 naktų Vilniuje, 2 Vakarų Berlyne. KLM linija ir Aeroflot tiesioginis skrydis į Vilnių iš Berlyno.

Kelionė #702L liepos 2-19, "Lietuvos" viešbutis. \$2,269.00 iš Bostono ir New Yorko \$2,369.00 iš Chicago.

Kelionė #702T liepos 2-19, "Turistų" viešbutis. \$2,049.00 iš Bostono ir New Yorko. \$2,149.00 iš Chicago.

LIETUVA 13 dienų kelionė, 10 dienų Lietuvoje (11 naktų Vilniuje). Pan American linija, "Lietuvos" viešbutis.

Kelionė #703A liepos 3-15 \$2,049.00 iš Bostono ir New Yorko \$2,249.00 iš Chicago.

LIETUVA ir SUOMIJA 14 dienų kelionė, 10 dienų Lietuvoje: 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje. Finnair linija.

Kelionė #703B liepos 3-16, "Turistų" viešbutis. \$1,949.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,149.00 iš Chicago.

Kelionė #703C liepos 3-16, "Trinapolis" - žaliame ir ramiame Vilniaus "Žirmūnų" priemiestyje keturių aukštų viešbutis su restoranu ir baru. Tinkamas pavieniams arba grupėms.

\$1,749.00 iš Bostono ir New Yorko \$1,949.00 iš Chicago.

Kelionė #703D liepos 3-16, "Composers" apartamentai, netoli Vingio parko, norimiems privatumo. Yra tikrai 14-kai asmenų. Duodama kaina padengia tikrai apartamento nuomą, Kelionės, maistas, apžirdėjimai ir Festivalio programos yra asmeninis rūpestis.

\$1,649.00 iš Bostono ir New Yorko, \$1,849.00 iš Chicago.

1990 METŲ PAPILDOMOS KELIONES Į LIETUVĄ

SV. VELYKOS LIETUVOJE - 12 dienų kelionė. 10 naktų Vilniuje. Finnair linija.

Kelionė #405 balandžio 5-16: \$1,798.00 iš Bostono ir New Yorko, \$1,999.00 iš Chicago.

LIETUVA ir VOKIETIJA - 12 dienų kelionė. 8 naktys Vilniuje, 2 naktys Vakarų Berlyne. KLM Linija ir Aeroflot tiesioginis skrydis į Vilnių iš Berlyno.

Kelionė #507B gegužės 7-18: \$1,699.00 iš Bostono ir New Yorko, \$1,769.00 iš Chicago.

LIETUVA ir VOKIETIJA - 19 dienų kelionė. 15 naktys Vilniuje, 2 naktys Vakarų Berlyne. KLM Linija ir Aeroflot tiesioginis skrydis į Vilnių iš Berlyno.

Kelionė #507A gegužės 7-25: \$2,079.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,149.00 iš Chicago.

LIETUVA ir SUOMIJA - 14 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje. Finnair linija.

Kelionė #510 gegužės 10-23: \$2,109.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,309.00 iš Chicago.

LIETUVA, RUSIJA ir SUOMIJA - 15 dienų kelionė. 2 naktys Maskvoje, 7 naktys Vilniuje, 2 naktys Leningrade, 2 naktys Helsinkyje. Finnair linija.

Kelionė #515 gegužės 15-27: \$2,159.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,359.00 iš Chicago.

Kelionė #813 rugpjūčio 13-27: \$2,459.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,659.00 iš Chicago.

LIETUVA ir VOKIETIJA - 15 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 2 naktys Hamburge. Lufthansa linija

Kelionė #522 gegužės 22 - birželio 5: \$2,299.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,499.00 iš Chicago.

LIETUVA ir ČEKOSLOVAKIJA - 11 dienų kelionė. 7 naktys Vilniuje, 2 naktys Prahajoje. CSA linija.

Kelionė #608 - birželio 8-18: \$2,099.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,299.00 iš Chicago.

LIETUVA ir ŠVEICARIJA - 15 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 2 naktys Zuriče. Swissair linija.

Kelionė #614 - birželio 14-28: \$2,269.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,469.00 iš Chicago.

LIETUVA, SUOMIJA ir ESTIJA - 15 dienų kelionė. 10 naktų Vilniuje, 1 naktis Taline, 2 naktys Helsinkyje Finnair linija.

Kelionė #801 - rugpjūčio 1-15: \$2,389.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,589.00 iš Chicago.

LIETUVA ir AUSTRIJA - 15 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 2 naktys Vienoje. Austrian Airlines linija.

Kelionė #808 rugpjūčio 8-22: \$2,399.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,599.00 iš Chicago.

LIETUVA - 10 dienų kelionė. 8 naktys Vilniuje. Finnair linija.

Kelionė #943 rugsėjo 13-22: \$1,809.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,009.00 iš Chicago.

LIETUVA ir SUOMIJA - 14 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje. Finnair linija.

Kelionė #913 rugsėjo 13-26: \$2,209.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,409.00 iš Chicago.

LIETUVA ir ČEKOSLOVAKIJA - 15 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 2 naktys Prahajoje. CSA linija.

Kelionė #105 spalio 1-15: \$2,159.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,359.00 iš Chicago.

LIETUVA ir ČEKOSLOVAKIJA - 12 dienų kelionė. 9 naktys Vilniuje, 1 naktis Prahajoje. CSA linija.

Kelionė #106 lapkričio 5-16: \$1,699.00 iš Bostono ir New Yorko, \$1,899.00 iš Chicago.

SV. KALEDOS ir NAUJIEJI METAI LIETUVOJE 15 dienų kelionė. 12 naktų Vilniuje, 1 naktis Prahajoje. CSA linija.

Kelionė #1225 gruodžio 21-sausio 4, 1991: \$1,799.00 iš Bostono ir New Yorko, \$1,999.00 iš Chicago.

NAUJIEJI METAI LIETUVOJE - 15 dienų kelionė. 12 naktų Vilniuje, 1 naktis Prahajoje. CSA linija.

Kelionė #1280 gruodžio 29 - sausio 11, 1991: \$1,799.00 iš Bostono ir New Yorko, \$1,999.00 iš Chicago.

Visų kelionių, išskyrus #703D, kainose įskaitoma bilietis į Festivalio programą, tris pamaitinimus kasdieną, pusrūgį, pietus ir miesto apžirdėjimą West Berlyne ir Helsinkyje, pervežimą į asmeninį BALTIC TOURS palydovo patarnavimą visoje kelionėje.

Smulkesnės informacijos ir brošiūrai, kreipkitės į BALTIC TOURS • 77 Oak St., Suite 4 • Newton, MA 02164 Tel. 617/965-8080 • Fax 617-332-7781

DARBININKAS

Administr. .... (718) 827-1351
Redakcija ..... (718) 827-1352

Spaustuė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Moterys kviečiamos prisidėti prie Lietuvos laisvinimo darbo. Moterų tarpe kilo sumanymas aktyviau įsijungti į skubius Lietuvos laisvinimo darbus. Inicijatyvos ėmėsi Lietuvos Moterų Klubų Federacijos pirmininkė Aldona Noakaitė-Pintsch ir balandžio 7, šeštadienį, 11 val. Baltijos restorane kviečia moterų pasitarimą. Visos moterys kviečiamos dalyvauti.

New Yorko ramovėnai praėjusiam savo susirinkime išsirikino naują valdybą: pirm. Aleksandras Vakselis, sekretorius Alfonsas Samušis, išdinininkas Bruno Sutkus.

Connecticut valstyjos senatas ir atstovų rūmai priėmė bendrą rezoliuciją, kad Amerikos prezidentas tuoj pripažintų Lietuvos vyriausybę ir Lietuvai suteiktų reikiamą ekonominę pagalbą.

Demonstracijos prie Sovietų pasiuntinybės prie Jungtinių Tautų buvo labai sėkmingos. Jos vyko kovo 31, šeštadienį, 12 val. vidurdienį. Dalyvavo per 1000 žmonių, pasakyta gražių kalbų už Lietuvos laisvę. Plačiau kitame *Darbininko* numeryje.

Iš Metropolitan operos rūmų balandžio 7, šį šeštadienį, 12:30 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama R. Wagner opera *Die Walküre*. Pagrindiniai solistai: Hildegard Behrens, Jessye Norman, Tatiana Troyanos, James Morris, Kurt Moll. Diriguoja James Levine. Balandžio 14, ateinantį šeštadienį, bus transliuojama W. A. Mozarto opera *Don Giovanni*.

ATTENTION: EASY WORK, EXCELLENT PAY! Assemble products at home. Details, (1) 602 - 838 - 8885. Ext. W 6057. Galerija domisi senų paveikslų supirkinėjimu. Skambinti 212 744 - 6521.

Dr. Juozas Kazickas su dukra Jūrate ir dviem amerikiečiais profesoriais buvo nuvykęs į Lietuvą kaip ekonomijos patarėjas. Vilnių pasiekė kovo 10 d. vakare, dalyvavo istoriniame parlamento posėdyje kovo 11, kai buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybės atstatymas, ir dar porą savaitių posėdžiavo su naujos vyriausybės žmonėmis. Grįžo tik kovo 30. Ir čia jis tuoj ėmėsi įvairių darbų, kad padėtų Lietuvai.

Jonas Mekas, poetas, filmų gamintojas ir direktorius filmų archyvų, kovo 29 *The New York Times* dienraštyje išspausdino puikų straipsnį, "No, My Friends, We Won't Go Slow". Straipsnis parašytas šiltai, poetiškai ir sako, kad Lietuva per ilgai vergavo sovietams. Gorbachiovas nenori paleisti Lietuvos iš rankų, nes iš jos gauna daug maisto, Lietuvos vergija užsitęsė jau 50 metų. Tai yra per daug.

Paulius Jurkus, *Darbininko* redaktorius, yra išvykęs į Floridą. Redakcijon grįžta balandžio 30.

Lietuvos vyčių visuotinis seimas šiemet vyks liepos 25-29, Sheraton hotel, Pittsburgh, Pa. Globoja Pittsburgh, PA 19 kuopa.

Lietuvos vyčių centro valdybos posėdis vyks balandžio 7 d. 12 v. p. Lietuvių Centre, Pittsburgh, Pa. Šeiminingai vietinė 19 kuopa. Centro valdybos pirmininkė Anna Klizas Wargo kviečia visus valdybos narius atvykti laiku nes yra labai daug ką aptarti.

KULTŪROS ŽIDINIO TARYBOS SUSIRINKIMAS

Kultūros Židinio tarybos susirinkimas šaukiamas jo pastatuose balandžio 5 dieną 7:30 v. v. Taryba vėl svarstys, kaip išgelbėti šį New Yorko lietuvių kultūrinį centrą, kuris ypač šiuo metu, kai Lietuva vėl atsidūrė labai pavojingoje padėtyje, yra labai reikalingas mūsų veiklai.

Algis Sruoginis, gyvenęs Norwood, N.J. yra įstojęs į Rotary klubą, Closter, N.J. Vasario mėn. kaip naujas klubo narys jis pasakė gražią kalbą apie padėtį Lietuvoje, plačiau išnagrinėjo įvykių grandinę, kaip palaipsniui viskas ėjo prie demokratinės padėties ir tautos apsisprendimo būti laisva ir nepriklausyti Sovietų Sąjungai. Išsami kalba apie padėtį Lietuvai vėl laimėjo eilę naujų draugų.

Laima Sruoginytė, Algio ir Aldonos Sruoginių dukra, pasakė kalbą Lietuvos nepriklausomybės minėjime Newark, vasario 11. Ji prisiminė ir Lietuvos praeitį ir savo studijas Vilniaus universitete. Laima yra veikli lietuvių, gerai kalba lietuviškai, kurį laiką mokytojavo Vasario 16-tos gimnazijoje, čia veikia su Lietuvos Jaunimo Sąjunga, dalyvauja etnografiniame ansamblyje, kuriam vadovauja Gintarė Bukauskienė.

Rasa Matulaitis, gyvenanti Greenwich, CT, Antano Matulaičio brolio dukra, čia atsikėlus iš Los Angeles, išleido įdomius marškinėlius (T shirts). Marškinėlių priekyje įspaudintas *New York Times* puslapis iš kovo 12 d., kur rašoma kad Lietuvos parlamentas paskelbė nepriklausomybės atstatymą. Gautas pelnas iš marškinėlių eis Lietuvos Jaunimo Sąjungai paremti. Jos adresas: Rasa Matulaitis, 45 E. Putnam Ave., No. 105, Greenwich, CT 06830.

Audra Misiūnas, New York City, su gražiais sveikinimais atsiuntė ir šiais *Darbininko* jubiliejiniais metais šimtingą. Dekojame.

N. Y. ramovėnai, kuriems pirmininkauja Aleksandras Vakselis, savo susirinkime kovo mėn. 24 d. įvertindami Kultūros Židinio sunkią ekonominę padėtį, savo tarpe įkūrė Židiniui remti būrelį ir pasižadėjo per metus paaukoti 500 dol. Kultūros Židinis paramos laukia ir iš kitų organizacijų.

Atvykstantiems ar išvykstantiems lietuviams ir neturintiems gimių New Yorke, jei reikia pervežti į kitą aerodromą, čia gyvenantiems jei reikia apsipirkti ar kitais atvejais mielai patarnaus Gregory Gordonas. Kreiptis telef. 718 476 - 1668.

Parduodami tautiniai drabužiai: berniukui ir mergaitei. Su persiuntimu tik 85 dol. kiekvienas. *Darbininkas*, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Tel. 718 827-1351.

Pranas Bručas, eidamas 73-čius amžius metus, kovo 27 d. mirė Calvary ligoninėje, Bronx. Buvo pašarvotas Walsh - La Bella šermentinėje. Atsisveikinimas su velioniu įvyko kovo 30 d. Po pamaldų Holy Child parapijos bažnyčioje Richmond Hill kovo 31 d. velionis palaidotas Šv. Jono kapinėse. Bručas buvo gimęs Amerikoje. 1922 m. su tėvais buvo nuvykęs į Lietuvą, į Ameriką vėl sugrįžo 1938 m. Čia ilgai gyvenė Woodhaven, kur turėjo White Horse taverną. Jo salėje per daugelį metų vykdavo įvairių organizacijų susirinkimai, repetuodavo "Operėtes" choras, buvo rodomi filmai, posėdžiavo sportininkai. Dariaus-Girėno komitetas, siuvėjų lokalo valdyba ir kt. Jis priklausė prie daugelio lietuviškų ir amerikietiško organizacijų ir buvo kai kurių jų valdybose. Velionis paliko žmoną Malviną, sūnų Algį, dukrą Mariją su šeima, du brolius ir dvi seseris ir daug kitų gimių Lietuvoje. Velionis ilgokai sirgo, bet mirė jau žinojęs, kad Lietuva atkūrė savo nepriklausomybę, ir ta žinia labai džiaugėsi.

Vida Jankauskienė, Woodhaven, NY, apmokėdama metinę prenumeratą, pridėjo ir spaudai 25 dol. ir užsakė dukrai Aukselei Wirz *Darbininką*. Dekojame, ypač kad nepalieka jaunimo be lietuviško spaudos.

Antanas ir Jadvyga Vytuviai, Woodhaven, NY, vietoj metinės prenumeratos jau penkti metai paremia mūsų spaudą su didesne auka. Šiais metais gauta visa šimtinė. Spaudos geradariams dekojame.

A. Merklio "Didysis varpininkas Vincas Kudirka" — 416 puslapių leidinys, įrištas į kietus viršelius. Išleido Vydūno jaunimo fondas. Kaina su persiuntimu 17 dol. *Darbininkas*, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Aliukas, R., kurio vardu pavadinta grupė "Broliai Aliukai", sėdi tarp žymių Lietuvos krepšininkų: kairėj Arvydas Sabonis, dešinėj — Sergejus Jovaiša.

ATVYKSTA "BROLIAI ALIUKAI"

Pirmoji menininkų grupė iš Nepriklausomos Lietuvos atvyksta gastrolėms į Ameriką — "Broliai Aliukai". Grupė susideda iš šešių vyrų. Jie atliks muzikos, dainos ir humoro programą keliuose JAV miestuose. "Broliū Aliukų" dainos nors ir plačiai pasklidę Lietuvoje, tačiau jų plokštelių nebuvo išleista. O nebuvo todėl, kad "Broliai Aliukai" buvo sovietinio režimo nemalonėje, ir už tai buvo baudžiami. Dabar laisvės aušrai brėkstant, "Broliai Aliukai" gali "išsitiesti" ir štai atvyksta į Ameriką. Jų koncertai bus šiuose miestuose:

Philadelphia — balandžio 20
New York — balandžio 21

Jaunas lietuvis dailininkas ieško darbo. Gali dirbti apipavidalinimo, braižymo, interjero restauravimo darbus. Skambinti 718 - 849 - 5011.

St. Petersburg — balandžio 25

Hartford — gegužės 5
Worcester — gegužės 12
Baltimore — gegužės 19

Gegužės 19jū gastrolės baigiasi. Kas įdomautųsi "Broliū Aliukų" koncertus organizuoti kituose miestuose, prašomi skubiai pranešti Romui Keziui 718 229 - 9134.

"Broliū Aliukų" sąstatą sudaro: vadovas — Evaldas Melnikas, Vaclovas Kazakevičius, Gediminas Bajorūnas, Stasys Juškauskas, Jevgenijus Šubertas, Vidmantas Golcas. Jų koncertų programoje — populiarios patriotinės ir estradinės dainos su humoro įtarpais. Kai kuriose vietose jų orkestras po programos gros ir šokiams.

"Broliai Aliukai" į JAV tikrai atvyksta, nes turi ir bilietus ir visas.

LAISVĖS ŽIBURYS

BALANDŽIO 21, ŠEŠTADIENĮ, 7 V.V. PUNKTUALIAI RENGIA SAVO 48-JĮ RENGINĮ

DAINOS, MUZIKOS IR HUMORO PROGRAMĄ ATLIKS POPULIARUS ANSAMBLIS IŠ LIETUVOS

BROLIAI ALIUKAI

Evaldas Melnikas — vadovas
Vaclovas Kazakevičius
Gediminas Bajorūnas
Stasys Juškauskas
Jevgenijus Šubertas
Vidmantas Golcas

Po programos pobūvis. Veiks turtinga loterija, valgių ir gėrimų bufetai visose Kultūros Židinio salėse. Maistą gamina EUGENIJA KEZIENĖ, šokiams groja BROLIAI ALIUKAI.

-O-

Policija patruliuos gatvėje ir saugos mašinas nuo vandalų.

Ballui stalus galima iš anksto užsakyti pas Stasį Karmaziną 441-1252.

Visos vietos numeruotos. Bilietų kaina — 15 dol. Jaunimui iki 15 metų — 5 dol. Jaunimo bilietai gaunami tik prie įėjimo. Patartina bilietus įsigyti iš anksto paštu. Čekį atitinkamai sumai ir sau adresuotą su pašto ženklų voką siųsti Lithuanian Radio Club vardu, 217-25 54 Ave., Bayside, N.Y. 11364.

BILIETŲ PLATINTOJAI
NEW JERSEY (Area code 201)
P. Macijauskas 998 - 6797
A. Stankaitienė 942 - 2344
D. Didžbalienė 925-4761
Iš New Jersey organizuojamas autobusas

A. Diržys 296 - 7385
Z. Jūrienė 441 - 7831
E. Kezienė 296 - 0798
R. Kezys 769-3300, 229 - 9134
M. Šalinskienė 296 - 2244
Kasos įstalgą 441-6799

ŠIAURĖS NEW YORKAS
R. Bitėnas 914 961-7041

BROOKLYN, QUEENS (area code 718)
N. P. Baltrulionis 297 - 0991

VISUS ATSLANKYTI KVIEČIA

105.9 FM SEKMADIENIAIS 9-10 V. RYTO LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS

LIETUVOS AKADEMINIO OPEROS TEATRO SOLISTAI

ALGIRDAS JANUTAS, TENORAS
SOFIJA JONAITYTĖ, SOPRANAS

atlieka koncerto programą balandžio 7, šį šeštadienį
2 val. popiet

Community Church of New York
40 East 35th Street, New York, N.Y.

SOLISTAMS AKOMONUOS TARPTAUTINIO GARSO PIANISTAS
POVILAS STRAVINSKAS

JEINANT AUKOJAMA 12 DOL.

PIRMOJE PROGRAMOS DALYJE: Jurgio Karnavičiaus, Miko Petrausko, Ballo Dvariono, Juozo Gruodžio kūriniai.

ANTROJE PROGRAMOS DALYJE: duetai ir arijos iš L.van Beethoven, G. F. Handel, F. J. Haydn, W. A. Mozart, G. Donizetti, G. Gershwin, A. Bolto, G. Verdi, J. Strauss, Jr., operų.

Tiek solistai tiek pianistas turi puikų muzikinį išsilavinimą, gausų repertuarą ir yra koncertavę daugelyje pasaulio teatrų. Chicagos lietuvių turėjo progos pasigėrėti jų menu balandžio 1, pereiną sekmadienį, D r a u g o o dienraščio koncerte.

KULTŪROS ŽIDINYS, ŠIUO METU DIDELĖJE FINANSINĖJE KRIZĖJE, LAUKIA JŪSŲ PAGALBOS

Kultūros Židiniui iš finansinės krizės gelbėti aukojų:

Vardas, pavardė .....

Adresas: .....

(Visos aukos nurašomos nuo valstybinių mokesčių)